

Crna Gora
Ministarstvo unutrašnjih poslova

IZVJEŠTAJ
O REALIZACIJI STRATEGIJE O MIGRACIJAMA I REINTEGRACIJI POVRATNIKA U CRNOJ GORI, ZA PERIOD 2021-2025. GODINE, ZA 2021.
GODINU

Podgorica, mart 2022. godine

S A D R Ž A J:

I.	UVODNI REZIME S OSVRTOM NA NAJVAŽNIJA DOSTIGNUĆA I IZAZOVE KOJI SU OBILJEŽILI IZVJEŠTAJNI PERIOD	3
II.	INFORMACIJA O NAPRETKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA	10
III.	TABELA O REALIZACIJI AKTIVNOSTI AKCIONOG PLANA ZA 2021. GODINU	25
IV.	PREPORUKE ZA NAREDNE FAZE SPROVOĐENJA STRATEŠKOG DOKUMENTA	107

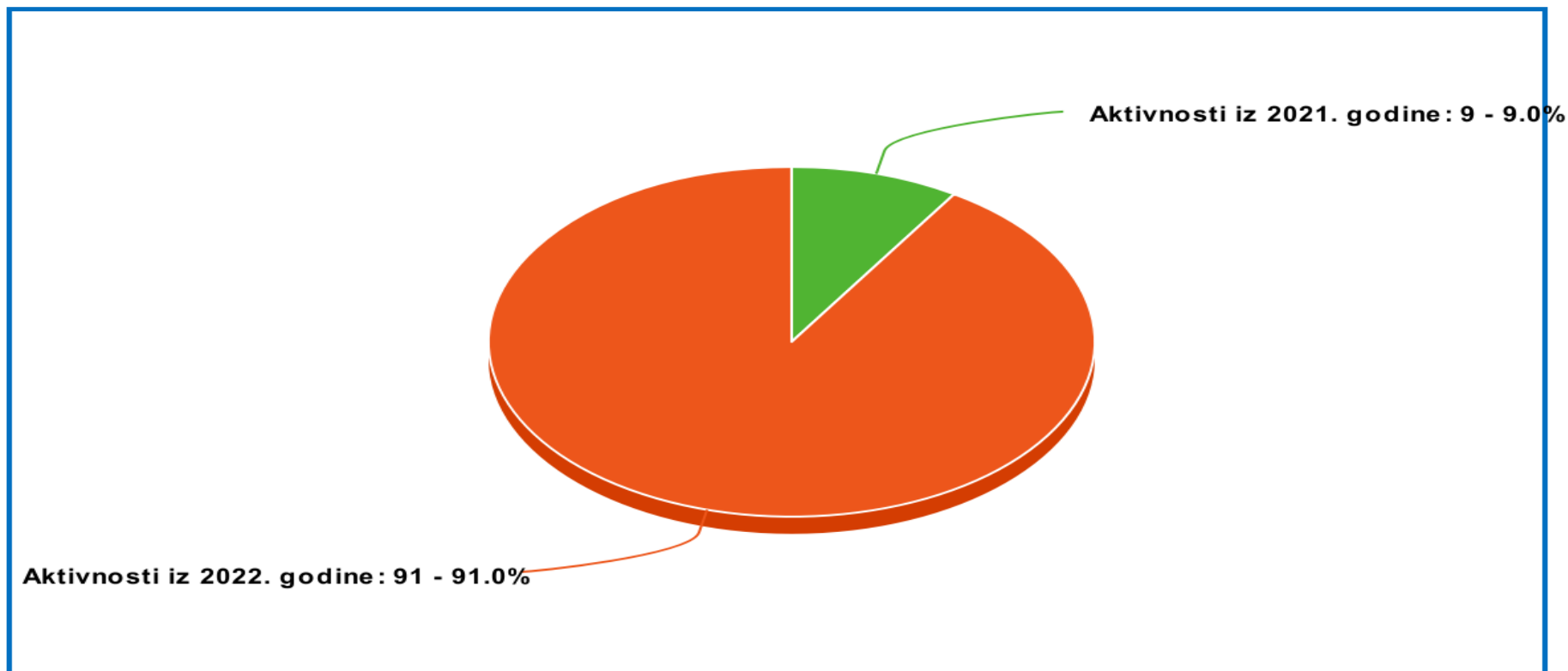
I. UVODNI REZIME S OSVRTOM NA NAJVAŽNIJA DOSTIGNUĆA I IZAZOVE KOJI SU OBILJEŽILI IZVJEŠTAJNI PERIOD

Programom rada Vlade Crne Gore za II kvartal 2021. godine, predviđeno je donošenje Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori, za period 2021-2025. godine, s Akcionim planom za 2021. i 2022. godinu. S tim u vezi, **Vlada Crne Gore, na sjednici od 23.09.2021. godine, donijela Strategiju o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori, za period 2021-2025. godine, s Akcionim planom za 2021. i 2022. godinu.** Važno je napomenuti da je ovu strategiju pripremila Međuresorska radna grupa, u kojoj su, pored predstavnika državnih organa, učestvovali i predstavnici: Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR), Međunarodne organizacije za migracije (IOM), NVO Pravnog Centra, NVO Građanske alijanse. S obzirom da je donijeta nova Uredba o organizaciji i načinu rada državne uprave, kao i da je došlo do kadrovskih promjena u pojedinim organima uprave, to je u međuvremenu izmijenjen je sastav MRG i **ministar unutrašnjih poslova je u septembru 2021. godine donio Rješenje o izmjeni rješenja o obrazovanju Međuresorske radne grupe** za izradu i praćenje primjene Strategije o migracijama i reintegraciji za period od 2021-2025. godine.

Glavni ciljevi ove strategije su prenošenje u nacionalni zakonodavni okvir kompletne evropske regulative, povećanje smještajnih i administrativnih kapaciteta za prihvatanje stranaca koji traže međunarodnu zaštitu i za lica kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori, uspostavljanje elektronske baze podataka i unaprjeđenje sistema identifikacije, registracije i priključenja podataka za osobe iz sistema međunarodne zaštite, konačno rješavanje pravnog statusa interno raseljenih lica (IRL), rješavanje pravnog statusa lica u riziku od apatridije i stvaranje uslova za efikasan pristup pravima za lica sa priznatim statusom lica bez državljanstva. Takođe, predviđeno je da se radi na unaprjeđenju politike readmisije putem zaključivanja novih sporazuma i protokola o readmisiji, na unaprjeđenju institucionalnog okvira za reintegraciju povratnika u crnogorsko društvo kroz izgradnju i jačanje lokalnih samouprava i uspostavljanju sistema elektronske razmjene podataka između nadležnih državnih organa i jačanje stručnih kapaciteta zaposlenih koji su uključeni u proces reintegracije povratnika.

U dvogodišnjem Akcionom planu za implemetaciju Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori za period 2021-2022. godina **predviđeno je ukupno 100 aktivnosti.** S obzirom da je Strategija usvojena krajem septembra 2021. godine, za najveći broj aktivnosti predviđeni rok realizacije je u **2022. godini, odnosno za ukupno 91 aktivnost, dok je za 2021. godinu predviđena realizacija ukupno 9 aktivnosti.**

Aktivnosti planirane AP 2021-2022

■ Aktivnosti iz 2021. godine ■ Aktivnosti iz 2022. godine

Od ukupnog broja predviđenih aktivnosti za 2021. godinu (9), realizovano je sedam (7) aktivnosti, dvije (2) aktivnosti su djelimično realizovanje, nema nerealizovanih aktivnosti.

Takođe, od ukupnog broja predviđenih aktivnosti za 2022. godinu (91), realizovano je 39 aktivnosti, rad na realizaciji 39 aktivnosti je započet, dok je 13 aktivnosti nerealizovano (rok za realizaciju ovih aktivnosti je 2022).

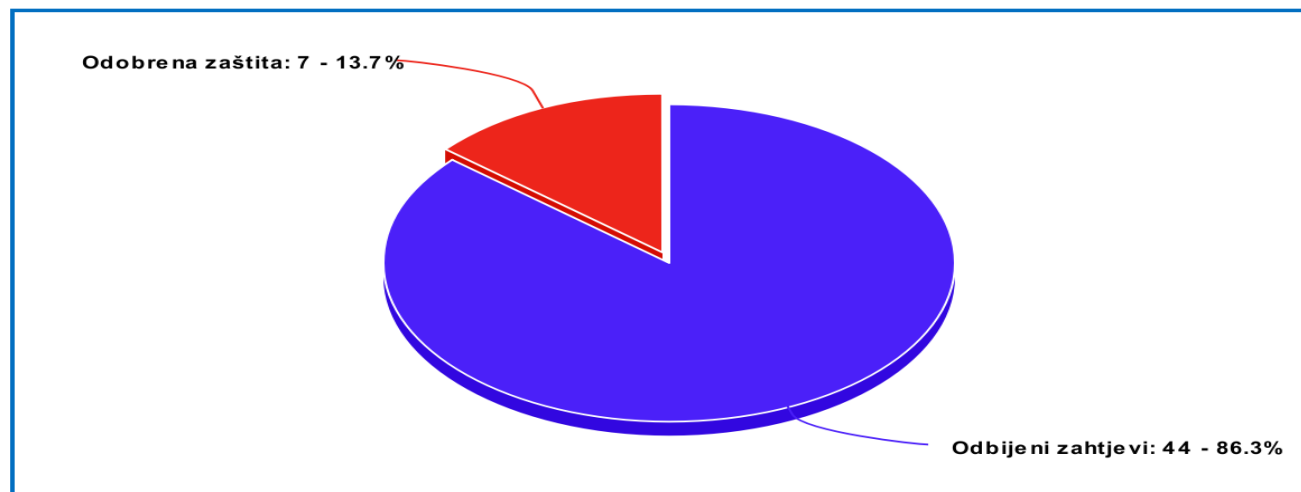

Znači, od ukupnog broja aktivnosti koje su predviđene u dvogodišnjem Akcionom planu za implemetaciju Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori za period 2021-2022. godina (100), u 2021. godini, realizovano je 46 aktivnosti, odnosno 46%.

Direkcija za azil je nastavila, u skladu sa Zakonom o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca, da primjenjuje pravične i ekspeditivne procedure azila, kako bi se pravovremeno identifikovali oni kojima je potrebna međunarodna zaštita i oni za koje to nije slučaj, čime će se izbjeći duga razdoblja nesigurnosti za strance koji traže međunarodnu zaštitu, obeshrabrila zloupotreba sistema azila i olakšali ukupni zahtjevi u sistemu prijema. U skladu sa prethodnim, a uvažavajući i komentare EK u Izvještaju o Crnoj Gori za 2021. godinu, za oblast AZIL, uspostavljena je praksa da se odluke po zahtjevima za međunarodnu zaštitu donose u rokovima kraćim od 6 mjeseci, osim u složenim slučajevima koji zahtjevaju utvrđivanje složenog činjeničnog stanja, odnosno razjašnjenja složenih pravnih pitanja. **U tom kontekstu, od 1. aprila do 15. decembra 2021. godine, Direkcija za azil je donijela 51 meritornu odluku po zahtjevima koji su u postupku odlučivanja bili duže od šest mjeseci, od čega je odobreno 7 međunarodnih zaštita, odnosno 14 od početka 2021. godine, dok su 44 zahtjeva odbijena. Takođe, u ovom periodu nije bila nijedna odluka Upravnog suda kojom je poništena odluka Direkcije za azil, a donijeto je 5 odluka kojima su tužbe na prvostepene odluke odbijene, odnosno potvrđene su odluke Direkcije za azil.**

Riješeni zahtjevi protekom roka od 6 mjeseci

MUP

■ Odbijeni zahtjevi ■ Odobrena zaštita

S aspekta rada **integracije stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom**, svakako **najznačajnija postignuća** na realizaciji Strategije, u izvještajnom periodu su: **izrada SOP-a za postupanje nadležnih aktera kod ostvarivanja prava ovih lica, organizovanje radionica za zaposlene u nadležnim institucijama angažovanim na poslovima integracije, započeta je realizacija naprednog kursa učenja crnogorskog jezika i pokretanje sopstvenog biznisa.**

U izvještajnom periodu su i dalje **prisutni značajni izazovi kada je u pitanju integracija ovih lica koji se ogledaju u:** neblagovremenom i neadekvatnom načinu izdavanja ličnih isprava, u potpunosti onemogućenom izdavanju putnih isprava, što je već i dovelo do postupaka pred nadležnim sudom, smještajni kapaciteti za ova lica nijesu obezbijeđeni. U cilju obezbjeđenja smještajnih kapaciteta odmah nakon usvajanja Strategije, Direkcija za integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom inicirala je pokretanje postupka javne nabavke za obezbjeđenje smještaja ovim licima, međutim, do realizacije nije došlo i dalje prisutnim problemima u pogledu stručnog usavršavanja, sticanja praktičnog radnog iskustva i olakšanog zapošljavanja ovih lica i prisutnim zakonskim i administrativnim preprekama u različitim oblastima kao što je oblast socijalne i dječje zaštite i obrazovanja a što otežava integraciju ovih lica. U izvještajnom periodu 32 lica su bila u procesu integracije, od čega je za 18 lica integracija započela u ranijem periodu, a za 14 lica u 2021. godini. Reintegracija povratnika po readmisiji - u kontinuitetu se vršio prihvrat povratnika po readmisiji, sa njima se obavljao intervju i sačinjavao inicijalni plan reintegracije i isti dostavljao nadležnom timu za pružanje podrške u reintegraciji na lokalnom nivou.

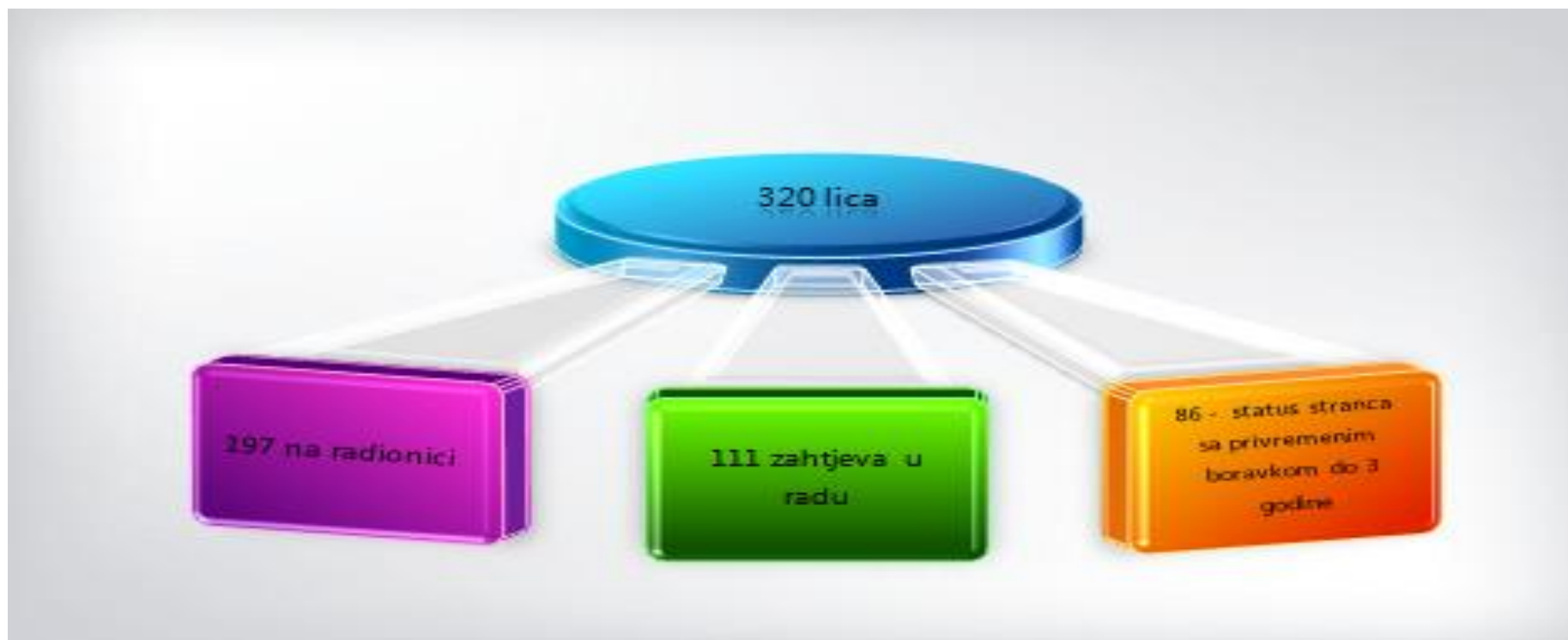
Najznačajnija postignuća na realizaciji Strategije, u izvještajnom periodu su: obezbijeđen i opremljen prostor na Aerodromu Golubovci u Podgorici, za rad službenika Direkcije sa povratnicima po readmisiji, djelimično je obezbijeđen prevoz za povratnike po readmisiji od Podgorice do pojedinih mjesta, formirani Međuresorni operativni tim kao i timovi u svim jedinicama lokalne samouprave, za podršku u reintegraciji povratnika i realizovane obuke za članove lokalnih timova, u cilju pružanja neophodnih informacija o pravima i obavezama povratnika po readmisiji. U izvještajnom periodu su i dalje prisutni značajni izazovi kada je u pitanju reintegracija ovih lica koji se ogledaju u: nezainteresovanost pojedinih članova lokalnih timova za vršenje poslova tokom procesa reintegracije, kroz sprovedeni postupak javne nabavke za obezbjeđenje prevoza za povratnike po readmisiji nije obezbijeđen prevoz na relaciji Aerodrom Golubovci –Autobuska stanica Podgorica i Željeznička stanica Podgorica. U izvještajnom periodu obavljen je prihvrat 70 povratnika po readmisiji.

U okviru Strateškog cilja I „Stvaranje potpuno funkcionalnog sistema upravljanja mješovitim migracijama i obezbjeđivanje punog pristupa pravima“: definisan je operativni cilj 1 „Potrebno je prenijeti u nacionalni zakonodavni okvir svu evropsku regulativu koja uređuje oblast mješovitih migracija i zagarantovati njegovu potpunu primjenu kroz adaptaciju administrativnog sistema“ kojim je za Upravu policije planirana jedna aktivnost i ona je realizovana. Zatim u okviru istog strateškog cilja definisan je operativni cilj 3 „Uspostavljanje elektronskog sistema identifikacije i registracije lica iz sistema međunarodne zaštite i obuka službenika koji će raditi na ovim sistemima“ u okviru kojeg su planirane

8 aktivnosti za Upravu policije, od kojih je 5 realizovano, a 3 su u proceduri jer su rokovi za realizaciju istih predviđeni za IV kvartal 2022. godine. U okviru strateškog cilja II „Unapređenje sistema readmisije i povratka crnogorskih i stranih državljana uz efikasan proces asistencije, u skladu sa zaključenim sporazumima i protokolima o readmisiji i u saradnji sa drugim državama i međunarodnim organizacijama“ definisan je operativni cilj 1 „Unaprjeđenje politike readmisije putem zaključivanja novih sporazuma i protokola o readmisiji, kao i poboljšanje sistema povratka stranih državljana kojima nije odobren boravak u Crnoj Gori i sistemski rad na dobrovoljnom povratku“ kojim je za Upravu policije planirana jedna aktivnost koja je realizovana. Zatim u okviru istog strateškog cilja definisan je operativni cilj 2 „Unaprjeđenje institucionalnog okvira za reintegraciju povratnika u crnogorsko društvo kroz izgradnju i jačanje lokalnih samouprava, što će u krajnjem preduprijeti ponovljene pokušaje iregularne migracije u zemlje EU, uz uspostavljanje sistem kontinuiranog monitoringa povratnika“ kojim je za Upravu policije planirana jedna aktivnost koja je realizovana.

Zaključujemo da je navedenim ciljevima za Upravu policije planirano 11 aktivnosti, od kojih je 8 potpuno i u predviđenim rokovima realizovano, dok su tri aktivnosti u proceduri jer je njihov rok za realizaciju IV kvartal 2022. godine.

Od ukupnog broja raseljenih i interno raseljenih lica (320) koji je korišćen kao broj lica kojima i dalje treba pomoć, tokom 2021. godine postignuto je smanjenje za oko 40% odnosno ovaj broj je smanjen na 197 lica, od kojih je kod 111 lica zahtjev za status stranca i dalje u radu kod MUPa Crne Gore dok je 86 lica steklo status stranca sa privremenim boravkom do 3 godine, ili do sticanja putne isprave zemlje porijekla.

Treba napomenuti i da je **Upravni odbor Evropske mreže za migracije jednoglasno podržao prijedlog da se Crna Gora pridruži EMN-u u svojstvu posmatrača i usvojio odluku o pokretanju formalne procedure sa strane Evropske komisije.** Ministarstvo unutrašnjih poslova je 04. februara 2022. godine je uputilo zvaničan zahtjev za dobijanje statusa države posmatrača u okviru Evropske mreže za migracije. Sljedeći korak jeste priprema radnog aranžmana o saradnji u okviru Evropske mreže za migracije između Evropske komisije i Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore, od strane Savjeta EMN. **Nakon završetka zakonodavne procedure koja traje od šest do osam sedmica, Crna Gora bi zvanično dobila status posmatrača,** što bi nam omogućilo da aktivno učestvujemo u razmjeni informacija u oblasti migracija i azila i koristimo ekspertizu EMN-a u daljem razvoju sistema upravljanja migracijama. Takođe, ovo je veliki iskorak za Crnu Goru u okviru pregovaračkog procesa i u kontekstu nove metodologije i rane integracije u EU agencije i mreže.

Izbijanje pandemije virusa Covid-19 predstavljalo je globalni izazov i Crna Gora u tom pogledu nije bila izuzetak. Potpuno zatvaranje, ograničenje radnog vremena i novi uslovi poslovanja vezani za socijalno distanciranje značajno su uticali na ekonomiju i društveni

položaj, kako crnogorskih državljana tako i stranaca koji borave u Crnoj Gori. Sve te novonastale okolnosti dovele su do pogoršanja performansi tržišta rada.

Troškovi aktivnosti planiranih Akcionim planom za implemetaciju Strategija o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori, za period 2021-2022. godina, iznose 1.906.800 €, dok je u 2021. godini utrošeno oko 950.000 €.

II. INFORMACIJA O NAPRETKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA

1. Potrebno je prenijeti u nacionalni zakonodavni okvir svu evropsku regulativu koja uređuje oblast mješovitih migracija i zagarantovati njegovu potpunu primjenu kroz adaptaciju administrativnog sistema

Vlada Crne Gore, na osnovu člana 76 Zakona o strancima („Službeni list CG”, broj 12/18, 3/19), na sjednici od 1. decembra 2021. godine, donijela je Odluku o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2022. godinu. Ovom odlukom utvrđen je godišnji broj dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2022. godinu, kao i djelatnosti u kojima se stranci mogu zapošljavati. Godišnja kvota za 2022. godinu utvrđena je u ukupnom broju od 20.454 dozvola. Iz navedenog broja izdvojeno je 5.000 dozvola koje organ državne uprave nadležan za poslove rada može dodatno rasporediti za pojedine namjene, u skladu sa potrebama tržišta rada, na zahtjev Zavoda za zapošljavanje Crne Gore. Iz ukupne godišnje kvote, 15.454 dozvola utvrđeno je za: zapošljavanje stranaca 12.112 dozvola i za sezonsko zapošljavanje 3.342. Ova odluka je objavljena u „Službenom listu CG“, broj 132/21 od 21.12.2021. godine i primjenjuje se od 1. januara 2022. godine.

Vlada Crne Gore, na sjednici od 29. decembra 2021. godine, donijela je Nacionalnu strategiju zapošljavanja 2021-2025 sa Akcionim planom zapošljavanja za 2021. godinu i Izvještajem o sprovedenoj javnoj raspravi, kao i Akcioni plan zapošljavanja za 2022. godinu. Obaveza donošenja navedene strategije proizilazi iz člana 35 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti („Službeni list CG“, broj 24/19). Strateški prioriteti i ciljevi politike zapošljavanja, kao i aktivna politika zapošljavanja utvrđuju se Nacionalnom strategijom zapošljavanja za najmanje četiri godine. Nacionalna strategija zapošljavanja 2021-2025. godine pripremljena je saglasno obavezi Ministarstva ekonomskog razvoja iz Programa rada Vlade Crne Gore i izraz je kontinuiteta pripreme strateških dokumenata iz oblasti politike zapošljavanja, tako da ista predstavlja treći strateški dokument iz navedene politike (2012-2015; 2016-2020). Strateški je cilj Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025. godine - Stabilan i održiv rast zaposlenosti, zasnovan na jednakim mogućnostima pristupu tržištu rada, dostojanstvenom radu, daljem razvoju znanja i vještina i većoj socijalnoj uključenosti.

Za ostvarenje strateškog cilja definisana su četiri operativna cilja, i to

OPERATIVNI CILJ 1: Ostvarivanje rasta zaposlenosti, ulaganja u kvalitetna i sigurna radna mjesta, kroz unapređenje poslovnog ambijenta; ovaj cilj ujedno i odgovara na prvu smjernicu zapošljavanja EK koja se bavi povećanjem tražnje za radom, posebno u pogledu kreiranja poslova, oporezivanja rada i određivanja zarada.

OPERATIVNI CILJ 2: Kreiranje znanja i kompetencija za tržište rada u digitalno doba; ovaj cilj ujedno i odgovara na drugu smjernicu zapošljavanja EK koja se odnosi na unapređenje ponude rada i kvalifikacija, adresirajući strukturne slabosti u sistemu obrazovanja i obuke, posebno imajući u vidu nezaposlenost mladih i dugoročnu nezaposlenost.

OPERATIVNI CILJ 3: Unaprijeđen položaj nezaposlenih lica na tržištu rada kroz efikasnost usluga za tržište rada i mjera aktivne politike zapošljavanja i jačanje socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva; ovaj cilj ujedno odgovara na treću i četvrtu smjernicu zapošljavanja EK koje se odnose na bolje funkcionisanje tržišta rada, sa posebnim fokusom na smanjivanje segmentacije tržišta rada i unaprijeđenje aktivnih mjera tržišta rada i mobilnost tržišta rada, kao i na smanjivanje siromaštva i promovisanje jednakih mogućnosti za sve.

OPERATIVNI CILJ 4: Efikasno funkcionisanje tržišta rada; ovaj cilj ujedno i odgovara na treću smjernicu zapošljavanja EK koja se odnosi na bolje funkcionisanje tržišta rada, sa posebnim fokusom na smanjivanje segmentacije tržišta rada i unaprijeđenje aktivnih mjera tržišta rada i mobilnost tržišta rada.

Operativni ciljevi će se realizovati kroz mjere koje će u okviru godišnjih akcionih planova sadržati konkretne aktivnosti radi praćenja dostizanja ciljanih vrijednosti indikatora rezultata mjere.

U Nacionalnoj strategiji zapošljavanja 2021-2025. godine prepoznato je da stranci kojima je odobren boravak, odnosno regulisan status u Crnoj Gori, u skladu sa posebnim zakonom, koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kod Zavoda za zapošljavanje, mogu koristiti usluge za tržište rada, biti uključeni u programe aktivne politike zapošljavanja i ostvarivati prava za vrijeme nezaposlenosti, pod istim uslovima kao i crnogorski državljani.

U okviru operativnog cilja 3 utvrđena je mjera 3.7. – Sprovođenje usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja u cilju unaprijeđenja položaja stranaca koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica. Ova mjera se odnosi na sve strance koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kod Zavoda za zapošljavanje Crne Gore. Opis mjere: Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti („Službeni list CG“, broj 24/19) propisano je da se nezaposlenim licem smatra lice od 15 do 67 godina života, koje je crnogorski državljanin, nalazi se na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, sposobno ili djelimično sposobno za rad, koje nije zasnovalo radni odnos, aktivno traži zaposlenje i raspoloživo je za rad. Nezaposlenim licem smatra se i stranac koji ispunjava navedene uslove i koji, u skladu sa posebnim zakonom, ima: dozvolu za stalni boravak; dozvolu za privremeni boravak za lice bez državljanstva; dozvolu za privremeni boravak do tri godine, u skladu sa članom 220 Zakona o strancima, dozvolu za privremeni boravak radi spajanja porodice sa crnogorskim državljaninom ili sa strancem koji ima dozvolu za stalni boravak; dozvolu za privremeni boravak iz humanitarnih razloga; priznat status izbjeglice ili odobrenu dodatnu zaštitu; odobren azil, supsidijarnu zaštitu ili koji traži međunarodnu zaštitu, protekom roka od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Navedene kategorije stranaca, kojima je odobren boravak, odnosno regulisan status u Crnoj Gori, u skladu sa posebnim zakonom, mogu se nalaziti na evidenciji nezaposlenih lica kod Zavoda za zapošljavanje, koristiti usluge za tržište rada, biti uključene u programe aktivne politike

zapošljavanja i ostvarivati prava za vrijeme nezaposlenosti, pod istim uslovima kao i crnogorski državljani. Ključni nosilac ove mjere je Zavod za zapošljavanje Crne Gore, a partneri su: Ministarstvo ekonomskog razvoja, Ministarstvo unutrašnjih poslova, UNHCR, IOM.

U akcionim planovima zapošljavanja za 2021. i 2022. godinu, u okviru mjera utvrđene su aktivnosti koje su usmjerene ka ostvarivanju ciljeva definisanih Nacionalnom strategijom zapošljavanja, za period od godinu dana. U okviru mjere 3.7. – Sprovođenje usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja u cilju unaprijeđenja položaja stranaca koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica utvrđene su sljedeće aktivnosti:

3.7.1. Pružanje usluga pripreme za zapošljavanje individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja, informisanja i savjetovanja strancima koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica;

3.7.2. Pružanje usluga posredovanja pri zapošljavanju strancima koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica;

3.7.3. Pružanje usluga pripreme za zapošljavanje-profesionalna orijentacija strancima koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica.

Stranci kojima je odobren azil, supsidijarna zaštita ili koji traže međunarodnu zaštitu, protekom roka od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, imajući u vidu okolnosti koje su uslovile da napuste zemlju svog porijekla, kao i specifičnost njihovog statusa ostvarenog u Crnoj Gori, prepoznaju se u posebno osjetljivoj grupi nezaposlenih lica, u smislu Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, koja su u riziku od socijalne isključenosti, zbog čega su u nepovoljnijem položaju na tržištu rada. Zavod za zapošljavanje može uključivati ova lica u programe aktivne politike zapošljavanja namijenjene posebno osjetljivim grupama nezaposlenih lica, kao i programe posebno kreirane za njih.

Kroz indikator rezultata za mjeru 3.7., osim ukupnog broja stranaca koji su uključeni u programe aktivne politike zapošljavanja, biće iskazan i broj za svaku kategoriju stranaca posebno, kako onih koji imaju izdatu dozvolu za privremeni boravak i rad, u skladu sa Zakonom o strancima („Službeni list CG“, br. 12/18, 3/19), tako i onih kojima je odobren status, u skladu sa Zakonom o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca („Službeni list CG“, br. 2/17, 3/19). Na taj način će se moći pratiti uključenost stranaca kojima je odobren azil, supsidijarna zaštita ili koji traže međunarodnu zaštitu, protekom roka od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, u programe aktivne politike zapošljavanja. Takođe, će se na isti način pratiti i broj ovih lica kojima su pružene usluge pripreme za zapošljavanje (informisanje i savjetovanje), posredovanje pri zapošljavanju i profesionalna orijentacija.

Zapošljavanje i rad stranaca u skladu sa potrebama tržišta rada

Zapošljavanje i rad stranaca u Crnoj Gori uređeni su Zakonom o strancima („Sl. list Crne Gore“, broj 12/2018 od 23.02.2018. godine) i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o strancima („Sl. list Crne Gore“, broj 3/2019 od 15.01.2019. godine). Zakonom je dat okvir uvrđivanja broja radnih dozvola za strance, odnosno definisano je da Vlada godišnje utvrđuje broj radnih dozvola za strance – kvote. Odlukom o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2021. godinu („Sl. list CG“ br. 117/2020 od 7.12.2020. godine), utvrđen je broj radnih dozvola za strance za 2021. godinu u ukupnom broju od 20.454. Od ovog broja izdvojeno je 5.000 radnih dozvola koje su se mogle dodatno rasporediti od strane nadležnog Ministarstva, u skladu sa potrebama tržišta rada.

Kvota za zapošljavanje stranaca u 2021. godini je na istom nivou kao i 2020. godine (20.454). Prema podacima iz Ministarstva unutrašnjih poslova, kao nadležnog za izdavanje dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, u 2021. godini izdate su 20.580 dozvole za rad i zapošljavanje stranaca (12.785 u kvoti i 7.795 van kvote) što je za 1.226 ili 6,33% dozvola više u odnosu na isti period 2020. godine (19.354). Od ukupno izdatih dozvola za strance u kvoti, posmatrano prema vrstama dozvola, 89,89% je izdato za zapošljavanje stranaca (11.493), a 10,11% za sezonsko zapošljavanje stranaca (1.292). U utrošenim kvotama za zapošljavanje stranaca u 2021. godini, pretežno učešće (79,65%), imaju četiri grupe zanimanja: građevinarstvo, usluge smještaja i ishrane, ostale uslužne djelatnosti i trgovina. Utrošenost kvote u odnosu na raspoređenu kvotu u 2021. godini je na nivou 72%. Utrošenost kvota prema vrstama dozvola je kod zapošljavanja stranaca – 82%, dok je za sezonsko zapošljavanje 34%.

Djelatnosti u kojima je najmanja utrošenost kvota u odnosu na raspoređenu tokom 2021. godine su: državna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje (nije bilo izdatih radnih dozvola); finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (36% od raspoložive kvote); usluge smještaja i ishrane (46% od raspoložive kvote), dok je relativno posmatrano najviše utrošena u djelatnostima: građevinarstvo (93% od raspoložive kvote), poslovanje nekretninama 85% , ostale uslužne djelatnosti 85% i druge.

Na kraju 2021. godine, ostalo je neiskorišćeno 28% raspoređene kvote za izdavanje radnih dozvola za strance.

Tabela- Pregled izdatih dozvola za rad i zapošljavanje stranaca

DJELATNOST	Raspoređena kvota za 2021			Izdate radne dozvole			Indeks utrošenosti kvota		
	Dozvole za zapošljavanje stranaca	Dozvole za sezonsko zapošljavanje stranaca	Ukupno	Dozvole za zapošljavanje stranaca	Dozvole za sezonsko zapošljavanje stranaca	Ukupno	Dozvole za zapošljavanje stranaca	Dozvole za sezonsko zapošljavanje stranaca	Ukupno
A.Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	160	370	530	160	237	397	100.00	64.05	74.91
B.Rudarstvo	90	0	90	56	0	56	62.22		62.22
C.Preradivačka industrija	370	30	400	302	6	308	81.62	20.00	77.00
D.Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	70	0	70	48	0	48	68.57		68.57
E.Snabdijevanje vodom; upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	100	0	100	81	0	81	81.00		81.00
F.Građevinarstvo	5025	100	5125	4731	17	4748	94.15	17.00	92.64
G.Trgovina na veliko i trgovina na malo; popravka motornih vozila i motocikala	1000	102	1102	761	17	778	76.10	16.67	70.60
H.Saobraćaj i skladištenje	370	90	460	250	27	277	67.57	30.00	60.22

I.Usluge smještaja i ishrane	2500	2478	4978	1622	681	2303	64.88	27.48	46.26
J.Informisanje i komunikacije	530	20	550	393	3	396	74.15	15.00	72.00
K.Finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	80	0	80	29	0	29	36.25		36.25
L.Poslovanje nekretninama	90	10	100	83	2	85	92.22	20.00	85.00
M.Stručne, naučne, inovacione i tehničke djelatnosti	605	10	615	322	0	322	53.22		52.36
N.Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	193	8	201	154	1	155	79.79	12.50	77.11
O.Državna uprava i odbrana; Obavezno socijalno osiguranje	0	0	0	0	0	0			
P.Obrazovanje	100	0	100	61	0	61	61.00		61.00
Q.Zdravstvena i socijalna zaštita	200	0	200	151	0	151	75.50		75.50
R.Umjetnost,zabava i rekreacija	240	40	280	205	19	224	85.42	47.50	80.00
S.Ostale uslužne djelatnosti	2260	510	2770	2074	280	2354	91.77	54.90	84.98
T.Djelatnost domaćinstva kao poslodavca; Djelatnost domaćinstava koja proizvode robu i usluge za sopstvene potrebe	8	4	12	7	2	9	87.50	50.00	75.00
U.Djelatnost eksteritorijalnih organizacija i tijela	6	0	6	3	0	3	50.00		50.00
UKUPNO	13997	3772	17769	11493	1292	12785	82.11	34.25	71.95

U postizanju Operativnog cilja i aktivnosti su bile usmjerene na realizaciji Indikatora učinka, koji glasi „Zakonodavstvo u oblasti migracija u potpunosti usklađeno sa pravnom tekovinom EU“, te su u tom smislu realizovane sljedeće ključne aktivnosti: obrazovana je Međuresorska radna grupa za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima i do kraja marta biće izrađen Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, u kojem su prenijete direktive EU, Vlada Crne Gore, na sjednici od 1. decembra 2021. godine, donijela je Odluku o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2022. godinu („Sl. list CG“, 132/21 od 21.12.2021. godine), usvojene su Standardne operativne procedure (SOP), po kojima će se postupati nakon odobrenja međunarodne zaštite radi obezbeđenja što boljih uslova za integraciju, Vlada Crne Gore, na sjednici od 29. decembra 2021. godine, donijela je Nacionalnu strategiju zapošljavanja 2021-2025 sa Akcionim planom zapošljavanja za 2021. godinu i Izvještajem o sprovedenoj javnoj raspravi, kao i Akcioni plan zapošljavanja za 2022. Godinu, MUP je donio Pravilnik o dopuni pravilnika o pravilima boravka i kućnom redu u Centru za prihvata, kojim su definisane procedure za slučaj smrti stranca u Centru za prihvata i isti je objavljen u Službenom listu 114/2021 od 26.10.2021. godine i Pravilnik o izmjeni pravilnika o pravilima boravka i kućnom redu u Prihvatištu za strance, kojim su definisane procedure za slučaj smrti stranca u Prihvatištu za strance i isti je objavljen u Službenom listu 1/2022 od 10.01.2022. godine.

Imajući u vidu naprijed navedeno realizacija aktivnosti ovog operativnog cilja ide planiranom dinamikom, te je u postizanju Operativnog cilja I ostvaren je značajan napredak.

2. Povećanje administrativnih kapaciteta i unapređenje uslova za prihvata i osiguranje jednakog pristupa pravima koja pripadaju strancima koji traže međunarodnu zaštitu i licima kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori, u skladu sa međunarodnim standardima

S obzirom na umanjevanje dvorišnog kompleksa Centra za prihvat usljed uvećanja kapaciteta za smještaj za 30% (4 mobilne kućice i 2 sanitarna kontejnera (2019), koji su instalirani na sportskom igralištu, Ministarstvo unutrašnjih poslova je kupovinom parcele od 5443 m² koja se graniči sa kompleksom Centra uvećalo dvorišni kompleks čime će se uticati na povećanje kapaciteta za 60 mjesta. Od strane Službe za upravljanje objektima i graničnim prelazima sačinjen je Projektni zadatak a nakon njega i Glavni projekat kojim je predviđeno postavljanje 10 kontejnera za smještaj (60 mjesta) i 2 kontejnera za sanitarne potrebe. Ovim projektom, takođe je predviđeno izmještanje postojeća 4 mobilna objekta (kućice) i 2 sanitarna kontejnera sa sportskog terena-igrališta Centra za prihvat, čime će se isti dovesti u prvobitno stanje. Iako ove aktivnosti nijesu inicijalno planirane akcionim planom doprinose unapređenju uslova za prihvat za strance koji traže međunarodnu zaštitu.

Uslovi za prihvat i osiguranje jednakog pristupa pravima unaprijeđen je kontinuiranom saradnjom sa nevladinim i međunarodnim organizacijama. U cilju unaprjeđenja sistema međunarodne zaštite u Crnoj Gori potpisan je Memorandum o saradnji između MUP-a i NVO Građanska alijansa (31.05.2021. godine) u domenu pružanja besplatne pravne pomoći za strance koji traže međunarodnu zaštitu.

U okviru potpisanog memoranduma o saradnji između Crvenog krsta CG i MUP-a, od septembra mjeseca 2021. godine, otpočela je realizacija projekta Crvenog krsta u Odsjeku za prihvat stranaca koji traže međunarodnu zaštitu Božaj a koji podrazumijeva jačanje i pružanje podrške kao i servisa zaštite strancima koji traže međunarodnu zaštitu (pružanje zdravstvene zaštite od strane angažovanog mobilnog tima, pružanje prve pomoći, promocija održavanja lične higijene i prevencije bolesti, i sl.) Nastavljen je projekat sa Međunarodnom organizacijom za migracije IOM u domenu prihvata stranaca u Odsjeku Božaj, koja je u toku 2021.g finansirala usluge pružanja hrane, odjeće, higijenskih paketa, interneta, vode, određenih popravki, a takođe je urađen dio puta (prilaz), nabavljen video nadzor, renovirani sanitarni kontejneri i finansirani su radovi na bunaru. Pored navedenog, IOM Mobilni tim je u koordinaciji sa MUP-om bio angažovan na uslugama pružanja transporta za migrante, prevoda na arapski jezik, psiho-socijalne i medicinske pomoći kao i savjetovanja i pružanja neophodnih informacija migrantima na temu dobrovoljnog povratka u zemlje porijekla.

Decembra mjeseca 2021. godine potpisan je i Memorandum o saradnji sa Udruženjem psihologa Crne Gore, čiji predstavnici će pružati psihološku pomoć i podršku za strance koji traže međunarodnu zaštitu kroz individualni i grupni psihološki tretman. Cilj projekta je pružanje savjetodavnih

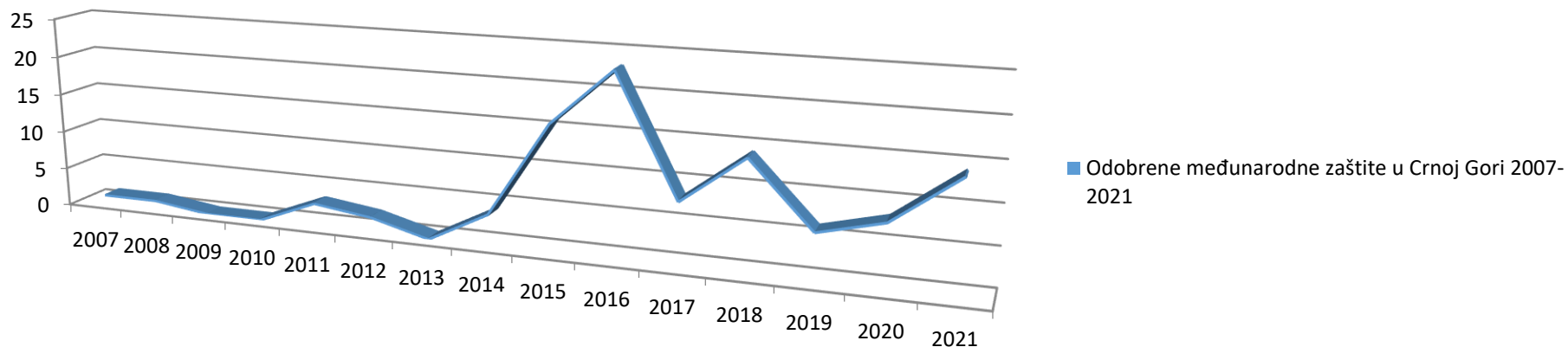
i psihoterapijskih usluga na konstruktivan i stručan način korisnicima koji su prošli traumatska iskustva ali i povećanje svijesti o ovoj usluzi i potrebi za tretmanom.

S obzirom na trajanje pandemije COVID 19 i pogledu sprječavanja pojave i širenja virusa u kontinuitetu je ostvarivana saradnja sa predstavnicima IJZ od kojih su dobijena uputstva koja su se odnosila na pojačano održavanje higijene, pojačani ljekarski nadzor i upotrebu sredstava zaštite, sprovodile su se dezinfekcione mjere dvorišnog i smještajnog prostora a putem višejezičnih flajera strancima koji traže međunarodnu zaštitu obezbjeđivao se pristup informacijama o rizicima od COVID-19 i mjerama za prevenciju javnog zdravlja, omogućena je vakcinacija za sve strance koji traže međunarodnu zaštitu, ukoliko su željeli biti vakcinisani,..).

Posebno ističemo podršku koju je Direkciji za azil pružio EASO i ostvarenu bilatenu saradnju na izradi Mape puta za dvogodišnji period. Opšti cilj Mape puta EASO – Crna Gora je unapređenje prostora zaštite za strance koji traže međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori u skladu sa CEAS-om (Zajednički evropski sistem azila) i praksama država članica EU. Ovaj dokument identifikuje prioritetne oblasti u kojima podrška EASO crnogorskim vlastima ima dodatnu vrijednost i gdje je moguće, ima direktan uticaj na implementaciju preporuka i ispunjavanje kriterijuma za Poglavlje 24: Pravda, sloboda i bezbjednost. U tom kontekstu, mapa puta EASO – Crna Gora takođe ima za cilj da podrži implementaciju Strategije o migraciji i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori, za period 2021-2025, sa Akcionim planom za 2021. i 2022. godinu. Na osnovu procjene potreba i planiranja i dizajna mape puta preduzetih u periodu od septembra do oktobra 2021. godine, EASO i nadležni organi Crne Gore identifikovali su i osmislili sljedeće oblasti u kojima će se implementirati relevantne aktivnosti i doprinijeti: (1) efikasnim procedurama za azil i (2) efikasnom sistemu prijema. Period implementacije Mape puta je od 1. januara 2022. do 31. decembra 2023. godine, a ista je potpisna početkom decembra 2021. godine.

Posebno je zabilježen trend porasta broja odobrenih međunarodnih zaštita u Crnoj Gori *sa 6 iz 2019. godine na 14 u 2021. godini.*

Odobrene međunarodne zaštite u Crnoj Gori 2007-2021

U postizanju Operativnog cilja II aktivnosti su bile usmjerene na:

- Obezbjedenje smještaja strancima sa odobrenom međunarodnom zaštitom (Aktivnost 2.8.), Direkcija za integraciju stranaca je kod nadležne službe MUP-a, inicirala sprovođenje postupka javne nabavke, za obezbjeđenje stambenih jedinica za smještaj ovih lica. Međutim do realizacije javne nabavke nije došlo, a time i aktivnost nije realizovana.
- Obezbjedenje pružanja psihosocijalne podrške strancima sa odobrenom međunarodnom zaštitom (Aktivnost 2.11.) - upućen je predlog da se u Aktu o organizaciji i sistematizaciji rada Ministarstva unutrašnjih poslova, sistematizuje radno mjesto psihologa. Do realizacije ove aktivnosti u izvještajnom periodu nije došlo
- Crveni krst Crne Gore u saradnji sa UNHCR-om pruža psihosocijalnu podršku za lica sa odobrenom međunarodnom zaštitom što podrazumijeva angažovanje psihologa i socijalnih radnika koji direktno rade sa ovim licima.

- Praćenje efektivnog pristupa pravima lica kojima je odobrena međunarodna zaštita (Aktivnost 2.16.) - obavljani su intervjui sa strancima koji su u procesu integracije i sačinjen je izvještaj sa analizom i preporukama za preuzimanje daljih aktivnosti

Realizacija aktivnosti ovog operativnog cilja ide planiranom dinamikom, te je u postizanju Operativnog cilja II, djelimično ostvaren napredak.

3. Uspostavljanje elektronskog sistema identifikacije i registracije lica iz sistema međunarodne zaštite i obuka službenika koji će raditi na ovim sistemima

U postizanju Operativnog cilja III aktivnosti su bile usmjerene na kontinuirano organizovanje radionica i obuka za aktere u domenu integracije stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom (Aktivnosti 3.11.), te je u izvještajnom periodu organizovano sedam obuka/radionica, na kojima je učestvovalo sedam službenika Direkcije za integraciju. U potpunosti je ostvaren napredak u postizanju operativnog cilja.

Pored aktivnosti koje su planirane i čija je realizacija označena u ovom Akcionom planu, potrebno je pomenuti i dvije aktivnosti koje nisu incijalno planirane u AP, ali će nedvojbeno doprinijeti realizaciji već planiranih aktivnosti. Konkretnije, u sklopu IOM-ove intervencije u okviru projekta “Regionalna podrška upravljanju migracijama uz zaštitu prava migranata na Zapadnom Balkanu i Turskoj-Faza II”, te uzimajući u obzir različite prakse prikupljanja podataka i nivoe usklađenosti sa metodologijama i standardima EU o statistici migracija, regionalna aktivnost započeta 2020. godine, nastavljena je tokom 2021. godine, odnosno izrada Nacionalne mape puta za statistiku migracija za svaku od šest korisnica na Zapadnom Balkanu. Nacionalne mape puta slijedile su zajednički obrazac koji je razvio IOM, i uključuju osnovne informacije o dostupnim podacima o migracijama, trenutnom usklađivanju sa Uredbom 862/2007, nivou saradnje sa Eurostatom, akterima u oblasti migracionih statistika, statističkim izvještajima i praksi razmjene podataka, zakonodavnim i operativnim nedostacima i potrebama, rješenjima za identificirane nedostatke i vremenski okvir aktivnosti koje treba poduzeti u nacionalnom kontekstu. Nacionalna mapa puta za Crnu Goru je završena u decembru 2021, a validacija izvještaja će biti organizovana u 2022. zajedno sa nacionalnim partnerima. Navedeno će doprinijeti realizaciji aktivnosti 3.6 ovog Akcionog plana, a koja je u skladu sa preporukama EK.

Vežano za aktivnosti 3.14 i 3.15 planirane ovim AP, koje se odnose na govor mržnje, tokom 2021. godine finalizovane su srodne aktivnosti u sklopu gore navedenog IPA II regionalnog projekta. Naime, IOM je objavio poziv za dodjelu malih grantova nevladinim organizacijama u 2020. godini, čiji je cilj uključivanje migrantske populacije i lokalnog stanovništva u zajedničke aktivnosti i unapređenje međusobnog razumijevanja i tolerancije, ali i sa ciljem dugoročnog doprinosa lokalnoj zajednici. Četiri projekta su dodijeljena nevladinim organizacijama u Crnoj Gori, čije je ukupna vrijednost bila 71,350.00 EUR. Njihova implementacija počela je u oktobru 2020. godine i završena u aprilu 2021. godine. Rezultat: doprinos razvoju društva bez predrasuda prema migrantskoj populaciji te poboljšanje socijalne kohezije među migrantskom i lokalnom populacijom. Dodijeljeni projekti su obuhvatali sljedeće:

- 1) „Rehabilitacija i reintegracija – migranti u Crnoj Gori“-implementiran od strane NVO Art of Living, s ciljem da olakša rehabilitaciju i reintegraciju migranata u Crnoj Gori kroz sveobuhvatan i inovativan set radionica, obuka i individualnog praćenja napretka;
- 2) „Društvo bez predrasuda: Solidarnošću do jednakosti i inkluzije“-implementiran od strane NVO CeMI, s ciljem da doprinese suzbijanju rasne diskriminacije i njegovanju tolerancije u multikulturalnom okruženju kroz podizanje svijesti o pravima migranata među lokalnim stanovništvom u Podgorici, te jačanjem učešća i socijalne kohezije migranata i lokalnog stanovništva kroz program studentskog volontiranja;
- 3) „Kampanja usmjerena na jačanje lokalnih zajednica u sprječavanju krijumčarenja migranata“-implementiran od strane NVO Pravni centar s ciljem da doprinese prevenciji krijumčarenja migranata i trgovine ljudima, te poboljšanju bezbjednosti migranata u tranzitu kroz Crnu Goru kroz aktivnosti podizanja svijesti i jačanja otpornosti migranata i lokalnog stanovništva;
- 4) „Fudbal bez granica za unapređenje socijalne kohezije između lokalnog stanovništva i migranata u opštinama Pljevlja i Podgorica“-implementiran od strane Fudbalskog kluba „Breznica“ s ciljem da olakša socijalnu inkluziju migranata u opštinama Pljevlja i Podgorica i ojača socijalnu koheziju među migrantskom i lokalnom djecom/mladima kroz set edukativnih radionica i sportskih aktivnosti.

Realizacija aktivnosti ovog operativnog cilja ide planiranom dinamikom, te je u postizanju Operativnog cilja III djelimično ostvaren napredak.

4. Rješavanje pravnog statusa interno raseljenih lica (IRL) kao i ostalih lica koja nijesu upisana u osnovne registre i registre državljana u Crnoj Gori i u državama okruženja

Svakako jedan od značajnih rezultata je postignut u rješavanju pravnog statusa interno raseljenih lica (IRL) kao i ostalih lica koja nijesu upisana u osnovne registre i registre državljana u Crnoj Gori i u državama okruženja. Naime, početkom 2021. godine ukupan broj raseljenih i interno raseljenih lica, kojima je trebala podrška je bio 320. Radi izrade analize predviđene Akcionim planom na Strategiju, predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore, UNHCR-a i nevladine fondacije Građanska alijansa, kao partnera UNHCR-a za pružanje besplatne pravne pomoći raseljenim i interno raseljenim licima, sastali su se na 2-dnevnoj radionici u Budvi, 13. i 14. januara 2022. godine. Radionica je organizovana uz finansijsku podršku UNHCR-a. Radionici je prethodila razmjena terenskih informacija koje UNHCR i Građanska alijansa imaju o preostalim raseljenim i interno raseljenim licima sa MUP-om Crne Gore, kako bi MUP izvršio provjere tih informacija u registrima građanskog stanja kao i sa Graničnom policijom Crne Gore.

Zahvaljujući razmjeni informacija prije radionice, predstavnici MUP-a su na radionici donijeli informacije koje su omogućile da se tokom radionice sa liste raseljenih i interno raseljenih lica kojima je potrebna pomoć za sticanje statusa stranaca sa stalnim boravkom ukloni 123 lica. Na ovaj način je ukupan broj od 320 raseljenih i interno raseljenih lica, koji je korišćen kao broj lica kojima i dalje treba pomoć, tokom same radionice smanjen na 197 lica, od kojih je kod 111 lica zahtjev za status stranca i dalje u radu kod MUP-a Crne Gore dok je 86 lica steklo status stranca sa privremenim boravkom do 3 godine, ili do sticanja putne isprave zemlje porijekla. Napominjemo da je ciljna vrijednost na polovini

spvođenja strateškog dokumenta (2023), zaključno sa 31.12.2023. godine 100 zahtjeva za odobravanje stalnog nastanjenja i privremenog boravka do tri godine za IRL da je u toku.

Realizacija aktivnosti ovog operativnog cilja ide planiranom dinamikom, te je u postizanju Operativnog cilja IV ostvaren značajan napredak.

5. Rješavanje pravnog statusa lica u riziku od apatridije i stvaranje uslova za efikasna pristup pravima za lica sa priznatim statusom lica bez državljanstva

U postizanju Operativnog cilja 5, tokom 2021. godine je nastavljeno sa pružanjem besplatne pravne pomoći licima u riziku od apatridije kako bi se istima omogućilo da steknu državljanstvo zemlje na koje imaju pravu, i regulišu pravni status u Crnoj Gori. Posebna pažnja je posvećena upisu u registar rođenih ovih lica, kao osnova za dalje regulisanje prava. Pored toga, usaglašen je plan i dinamika realizovanja ostalih aktivnosti predviđenih operacionim planom, kao što su treninzi i izrada vodiča i operativnih uputstava.

U oktobru 2021. godine, uz podršku UNHCR-a je organizovana dvodnevna međunarodna konferencija o apatridiji na kojoj su nadležni organi Crne Gore i predstavnici relevantnih institucija i univerziteta u Francuskoj razmijenili iskustva u oblasti apatridije, kao uvod u studjsku posjetu Francuskoj, planiranu za 2022. godinu, i zakonodavne promjene planirane za 2022. godinu.

Multisektorska radna grupa za izmjene i dopune Zakona o strancima je počela svoj rad. Između ostalog, kroz izmjene i dopune Zakona o strancima očekuje se dalje jačanje postupka za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva u Crnoj Gori.

Realizacija aktivnosti ovog operativnog cilja ide planiranom dinamikom, te je u postizanju Operativnog cilja IV ostvaren značajan napredak.

6. Unaprjeđenje politike readmisije putem zaključivanja novih sporazuma i protokola o readmisiji, kao i poboljšanje sistema povratka stranih državljana kojima nije odobren boravak u Crnoj Gori i sistemski rad na dobrovoljnom povratku

Sporazum između Vlade Crne Gore i Gruzije o readmisiji lica koja su bez dozvole boravka, u cilju kontrole i sprečavanja ilegalnih migracija je potpisan 7. oktobra 2021. godine. Izrađen je Prijedlog Zakona o potvrđivanju sporazuma i isti je upućen Sekretarijatu za zakonodavstvo, Ministarstvu finansija i Ministarstvu vanjskih poslova radi davanja mišljenja i saglasnosti na navedeni prijedlog. Čekamo još mišljenje tj saglasnost od Ministarstva finansija.

Obzirom da je kroz AP za pregovaračko poglavlje 24, kao jedna od obaveza MUP-a predviđeno i iniciranje pregovora sa ciljem zaključivanja implementacionih protokola (u daljem tekstu IP) sa državama članicama sa kojima nemamo zaključene IP, 03.11.2021. godine, obnovili smo inicijativu za pokretanje postupka o usaglašavanju i zaključivanju pomenutih protokola sa Francuskom, Švedskom, Danskom, Finskom, Kiprom, Portugalom, Rumunijom, Irskom, Litvanijom i Letonijom. Svakako najveći interes je potpisivanje IP sa Francuskom, Švedskom i Danskom, obzirom da iz tih država, pored Njemačke i Italije pristiže najveći broj zahtjeva za readmisiju lica u redovnom postupku.

Od nadležnih organa Grčke, dobili smo informaciju putem službene mejl adrese, da su sa njihove strane okončane sve interne pravne procedure za stupanje na snagu Protokola o readmisiji, potpisanog 14. juna 2019. godine, čime su se stekli uslovi da se obavijesti Evropska komisija da su i crnogorska i grčka strana ispunile sve interne procedure za stupanje na snagu Protokola.

Ambasada Ukrajine nam se obratila putem mejla sa zahtjevom za otpočinjanje pregovora za usaglašavanje i zaključivanje Sporazuma o readmisiji između Crne Gore i Ukrajine o readmisiji lica koja su bez dozvole boravka. Nadležni organi Ukrajine su nam dostavili nacrt Sporazuma sa kometatrima. Nakon dostavljanja komentara sa naše strane, pristupićemo organizovanju videokonferencije i zaključivanja Sporazuma.

U toku je usaglašavanje Protokola o implementaciji Sporazuma o readmisiji između Crne Gore i Evropske zajednice sa Letonijom.

Kako je otežan povratak migranata u matičnu zemlju, zbog poteškoća oko utvrđivanja identiteta i obezbjeđivanja putnih isprava, Crna Gora je preuzela korake u cilju potpisivanja sporazuma o readmisiji s najzastupljenijim zemljama porijekla. Crna Gora je održala sastanak sa predstavnicima nadležnih organa Bosne i Hercegovine u Budvi, septembra 2021. godine, vezano za analizu potreba i kapaciteta u sprovođenju sporazuma o readmisiji i u cilju razmjene informacija o potpisivanju sporazuma o readmisiji sa zemljama porijekla iregularnih migranata, obzirom da je BiH potpisala isti sa Pakistanom. Takođe, obzirom na saznanje o postavljanju ambasadora Pakistana za Crnu Goru sa sjedištem u Mađarskoj, predložili smo posredstvom Ministarstva vanjskih poslova organizovanje sastanka u cilju započinjanja pregovora sa Pakistanom. Ministarstvo unutrašnjih poslova je posredstvom Ministarstva vanjskih poslova obnovio i dostavio inicijativu o započinjanju pregovora a u cilju potpisivanja sporazuma sa Pakistanom 04. februara 2022. godine. Ova inicijativa je takođe posredstvom Ministarstva unutrašnjih poslova dostavljena i Iraku, Iranu, Maroku, Alžiru i Bangladešu. Navedene aktivnosti su intezivirane i posredstvom Misije Crne Gore pri Evropskoj Uniji.

Dana 26.11.2021. godine održan je sastanak Zajedničkog komiteta za readmisiju putem videokonferencijske platforme, radi praćenja implementacije Sporazuma o readmisiji između CG i EU, i problema koji nastaju u primjeni istog. Predstavnici EK su ukazali na efikasnu primjenu Sporazuma, a što je i konstatovano u najnovijem izvještaju EK za CG. Zapisnik na engleskom jeziku je pripremila crnogorska strana i isti je dostavljen EK na dalje komentare i sugestije, isti će se usvojiti i potpisati na nekom od narednih sastanaka.

I dalje je potrebna podrška u smislu obuke službenika koji rade na poslovima readmisije i reintegracije povratnika kao i pomoć u smislu uspostavljanja komunikacionih kanala sa nekom od zemalja porijekla iregularnih migranata.

U okviru regionalnog IPA II projekta “Regionalna podrška upravljanju migracijama uz zaštitu prava migranata na Zapadnom Balkanu i Turskoj-Faza II”, IOM je uradio regionalnu Funkcionalnu analizu okvira i kapaciteta za readmisiju na Zapadnom Balkanu. Funkcionalna analiza ima četiri glavna cilja, i to:

- 1) Identifikaciju ključnih izazova u saradnji i komunikaciji sa zemljama porijekla po pitanju readmisije, uključujući tekuće pregovore na razvoju saradnje sa zemljama porijekla kada je u pitanju readmisija.
- 2) Analizu prakse i izazova u vezi sa sprovođenjem sporazuma o readmisiji koji su na snazi, uključujući sporazume o readmisiji sa EU i sa zemljama Zapadnog Balkana.
- 3) Procjenu tehničkih potreba i kapaciteta za elektronsko upravljanje predmetima readmisije.
- 4) Pružanje preporuka na nacionalnom nivou o jačanju saradnje sa zemljama porijekla i sprovođenje postojećih sporazuma o readmisiji i unapređenje tehničkih sistema i aspekata upravljanja predmetima iz oblasti readmisije. Dokument je kompletiran u 2021.g, a njegova upotreba će biti korisna prilikom definisanja kako bilateralnog tako i multilateralnog pristupa u domenu unapređenja ove oblasti, što će biti prikazano i kroz implementaciju relevantnih aktivnosti definisanih ovim Akcionim planom u narednom periodu.

Nadalje, u cilju unapređenja ove oblasti na nacionalnom i regionalnom nivou, IOM je u koordinaciji sa MUP-om planirao dva nacionalna projekta čije je trajanje predviđeno za 2022. i 2023.g. na temu integrisanog upravljanja granicom (Western Balkans Integrated Border Management Facility-WBIBM) i temu readmisije (Western Balkans Capacity Building Facility for Readmission -WBCAP). Sve projektne aktivnosti su planirane u skladu sa nacionalnim strateškim prioritetima kao i preporukama EK o napretku. Određeni broj aktivnosti je i regionalnog karaktera što će omogućiti zajednički pristup zemalja Zapadnog Balkana u rješavanju ključnih izazova, poput saradnje sa zemljama porijekla, te uspostavljanju elektronskog sistema upravljanja slučajevima readmisije sa EU zemljama. Finalno, aktivnosti su usklađene i sa UN-ovim strateškim dokumentom za Crnu Goru i dotiču se, između ostalog, poštovanja fundamentalnih prava i rodno osjetljivog pristupa, a samim tim će ostvariti i značajan doprinos implementaciji Nacionalne strategije održivog razvoja (NSOR), odnosno Agende Ujedinjenih nacija za održivi razvoj do 2030. godine.

Kada govorimo o sistemskom radu na temu dobrovoljnog povratka migranata u zemlje porijekla, potrebno je istaći da se ove aktivnosti nesmetano i kontinuirano sprovode u koordinaciji IOM-a i MUP-a, tako da je većina aktivnosti realizovana, uključujući i tri obuke na temu procedura povratka, mada su određene aktivnosti koje se tiču usklađivanja nacionalnog Pravilnika o dobrovoljnom odlasku stranca sa EU politikom o povratku planirane za 2022.g. Dodatno, priprema teksta Memoranduma o saradnji između IOM-a i MUP-a na temu asistiranog dobrovoljnog povratka je finalizovana u 2021.g, a tekst je pretrpio promjene zbog skorašnje promjene u IOM-ovoj politici o povratku, readmisiji i reintegraciji. Potpisivanje Memoranduma će biti organizovano početkom 2022.g.

Realizacija aktivnosti ovog operativnog cilja ide planiranom dinamikom, te je u postizanju Operativnog cilja IV ostvaren značajan napredak.

7. Unaprjeđenje institucionalnog okvira za reintegraciju povratnika u crnogorsko društvo kroz izgradnju i jačanje lokalnih samouprava, što će u krajnjem preduprijeti ponovljene pokušaje iregularne migracije u zemlje EU, uz uspostavljanje sistema kontinuiranog monitoringa povratnika

U postizanju Operativnog cilja VII aktivnosti su bile usmjerene na:

- Obezbjedenje i opremanje prostora za prihvatanje povratnika po readmisiji na graničnom prelazu Aerodrom „Golubovci“ (Aktivnost 2.4)
- Obezbjedenje prevoza za povratnike po readmisiji od graničnog prelaza do mjesta njihovog boravka (Aktivnost 2.5).
- Obezbjedenje prevoza od autobuske stanice u Podgorici do Prijestonice Cetinja, Budve, Kotora, Tivta, Herceg Novog, kao i željeznički prevoz od Glavnog grada do Bara, Kolašina, Mojkovca i Bijelog Polja, a nije obezbijeden prevoz na relaciji Aerodrom Golubovci –Autobuska stanica Podgorica i Željeznička stanica Podgorica, iz razloga što nije pristigla ni jedna ponuda od strane autobuskih/taxi prevoznika kao i od Podgorice do ostalih gradova. Aktivnost je djelimično realizovana.
- Izradu rodno osjetljive analize postojećeg mehanizma reintegracije, te Priručnika o pružanju pomoći pri reintegraciji sa podfokusom na pružanje reintegracije i zaštite migrantima koji su podložni nasilju, eksploataciji i zlostavljanju (uključujući žrtve trgovine ljudima, dječake i djevojčice), kao i na temu prevencije seksualne eksploatacije i zloupotreba.
- Jačanju institucionalnih i administrativnih kapaciteta (Aktivnost 2.8) - formirani su Međuresorni operativni tim za podršku u reintegraciji povratnika po readmisiji, kao i timovi za podršku u reintegraciji povratnika, u svim jedinicama lokalne samouprave. Imenovane su kontakt osobe u svim institucijama odgovornim za reintegraciju. U cilju jačanja saradnje u realizaciji aktivnosti na reintegraciji povratnika predstavnici direkcije zadužene za readmisiju i direkcije zadužene za reintegraciju su posjetili jedan broj lokalnih timova.
- Pružanje pomoći povratnicima po readmisiji u cilju njihove reintegracije i razmjena informacija između relevantnih institucija i aktera. Urađeno je 70 inicijalnih planova reintegracije, isti su prosljeđeni koordinatorima lokalnih timova radi daljeg postupanja i praćenja na lokalnom nivou. Svim povratnicima je uručen Informator za povratnike.

U sklopu IOM-ovog nacionalnog projekta „Unaprjeđenje usluga reintegracije i zaštite migranata u Crnoj Gori“ (koji finansira IOM-ov Razvojni fond) urađena je rodno osjetljiva analiza s ciljem identifikovanja dodatnih potreba u kontekstu pružanja reintegracione pomoći i uvođenjem integrisanog pristupa reintegraciji sa individualnog, strukturalnog nivoa, kao i nivoa lokalne zajednice/opštine te koordinisanog pristupa u izradi individualnih reintegracionih planova. Konkretni ishodi ove analize, odnosno relevantne aktivnosti će nadalje biti realizovane u 2022.g.

Kada se radi o uslugama koje pruža **Zavod za zapošljavanje** za povratnike po readmisiji treba imati u vidu da ih Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti („Sl.list Crne Gore“, broj 024/19) ne prepoznaje kao posebnu cilju grupu na koji se isti primjenjuju, već je pružanje usluga Zavoda ovim licima jedinstveno za sva nezaposlena lica, u skladu sa Zakonom.

Obzirom da su povratnici po readmisiji u skoro svim slučajevima crnogorski državljani, oni u skladu sa članom 5 Zakona po posredovanju pri zapošljavanju prilikom prijavljivanja na evidenciju nezaposlenih lica ostvaruju sva prava i obaveze definisane Zakonom. Uočava se otežano zapošljavanje ovih lica iz razloga niske i neadekvatne kvalifikacione strukture.

Na dan 31.12.2021. godine na evidenciji nezaposlenih lica nalazila su se 4 lica, od kojih su 2 ženskog pola, koja imaju status povratnika po sporazumu o readmisiji.

Tabela – Broj povratnika po readmisiji na evidenciji Zavoda, po opštinama i polu

Opština		Žene
Bar	1	1
Bijelo Polje	1	
Plav	1	
Podgorica	1	1
UKUPNO CG	4	2

U izvještajnom periodu, svim identifikovanim licima koja su povratnici, zajedničkim radom koordinatora u tim opštinama, a shodno Zakonu o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, je pružen stručni tretman. Tretman se odnosio na informisanje o mogućnostima i uslovima zapošljavanja, o posredovanju pri zapošljavanju, uključivanju u mjere aktivne politike zapošljavanje, a sve u cilju povećanja njihove zapošljivosti, unapređenju kompetencija i kvalifikacija usklađenih sa potrebama tržišta rada. Za 3 lica koja imaju status povratnika po sporazumu o readmisiji je prestala da se vodi evidencija zbog nejavljanja u Zakonom propisanom roku. Dva lica su bila korisnici materijalnog obezbeđenja porodice, dok je jedno lice iskazalo interesovanje za uključivanje u program „Stimulisanje sezonskog zapošljavanja“, za isto se posredovalo, ali nije izabrano od strane poslodavca.

Realizacija aktivnosti ovog operativnog cilja ide planiranom dinamikom, te je u postizanju Operativnog cilja IV ostvaren značajan napredak.

8. Uspostavljanje sistema elektronske razmjene podataka između nadležnih državnih organa i jačanje stručnih kapaciteta zaposlenih koji su uključeni u proces reintegracije povratnika

U postizanju Operativnog cilja III aktivnosti su bile usmjerene na organizovanju obuka za članove timova u jedinicama lokalne samouprave. (Aktivnost 3.3). U saradnji sa Upravom za kadrove organizovane su 4 obuke, koje su obuhvatile 71 polaznika, na temu „Proces prihvata povratnika“, a sve u cilju pružanja neophodnih informacija o pravima i obavezama povratnika po readmisiji.

Povodom obaveza MVP iz Strategije kod tačke 2. 3 "blagovremeno obezbjeđenje relevantnih informacija o povratniku po readmisiji prije njegovog povratka u CG, u cilju pružanja neophodnog nivoa usluga", ukazujemo da su, sa stanjem na dan 31. decembar 2021. godine, posredstvom DKP-a Crne Gore, izdata 24 putna lista po osnovu readmisije. Najviše putnih listova izdato je u Ambasadi Crne Gore u Kraljevini Belgiji (8 putnih listova).

U onim zemljama sa kojima Crna Gora ima potpisane sporazume o readmisiji ili implementacione protokole, komunikacija se odvija direktno između nadležnih organa i obaveza DKP-a je samo da, po zahtjevu i nakon utvrđenog identiteta lica, izda putni list. S druge strane, npr. u Francuskoj, sa kojom nije potpisan implementacioni protokol, Ambasadi Crne Gore u Parizu se obraća nadležni organ zahtjevom za izdavanje putnog lista u svrhu readmisije, nakon čega se isti posredstvom MVP prosljeđuje MUP-u na dalje postupanje. Tu vidimo kao izazov činjenicu da ne postoji obaveza obavještanja DKP-a o datumu napuštanja zemlje prijema, pa se često dolazi u situaciju da se za ista lica više puta izdaju putni listovi, odnosno da se postupak readmisije odlaže. Takođe, Zakon o putnim ispravama u članu 19 propisuje da se "putni list izdaje sa rokom važenja koji je potreban za povratak u Crnu Goru, a najduže do 60 dana", dok je Sporazumom između Crne Gore i Evropske zajednice propisano da se putni list izdaje sa rokom važenja od 90 dana. U praksi se dešava da DKP-i po inerciji izdaju putne listove samo na period potreban za povratak u Crnu Goru, odnosno na maksimalnih 60 dana po zakonu.

Realizacija aktivnosti ovog operativnog cilja ide planiranom dinamikom, te je u postizanju Operativnog cilja IV ostvaren značajan napredak.

III. TABELA O REALIZACIJI AKTIVNOSTI IZ AKCIONOG PLANA ZA 2021. GODINU

Strateški cilj: 1		Stvaranje potpuno funkcionalnog sistema upravljanja mješovitim migracijama i obezbjeđivanje punog pristupa pravima								
Operativni cilj: 1		Potrebno je prenijeti u nacionalni zakonodavni okvir svu evropsku regulativu koja uređuje oblast mješovitih migracija i zagarantovati njegovu potpunu primjenu kroz adaptaciju administrativnog sistema								
Indikator učinka		početna vrijednost (2021)			ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023)			ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025)		
Zakonodavstvo u oblasti migracija u potpunosti usklađeno sa pravnom tekovinom EU		5 Direktiva EU je u potpunosti preneseno u pravni okvir CG			10 Direktiva EU je u potpunosti preneseno u pravni okvir CG			14 Direktiva EU je u potpunosti preneseno u pravni okvir CG		
Aktivnost koja utiče na realizaciju mjere	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
1.1. Izmijeniti Zakon o strancima i izvršiti potpuno prenošenje Direktive 96/71/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 16. decembra 1996. o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i Direktive (EE) 2018/957 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 28. juna 2018. o izmjeni Direktive	Aktom 01 Broj: 078/21-22667 od 08.11.2021. godine, ministar unutrašnjih poslova je obrazovao Međuresorsku radnu grupu za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima. Pored predstavnika MUP-a u ovoj MRG grupi su i predstavnici Ministarstva ekonomskog razvoja, Ministarstva vanjskih poslova, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Uprave prihoda i	MUP MER MVP PK CG UP CG IOM	IV kvartal 2021	IV kvartal 2022	Djelimično realizovano	IV Kvartal 2020	3.000 €	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	MUP	Potrebno je ispoštovati planirani rok za realizaciju ove aktivnosti (IV Kvartal 2022)

<p>96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga, kao i Direktive 2014/67 Evropskog parlametna i Savjeta od 15. maja 2014. o sprovođenju Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj saradnji putem Informacionog sistema unutrašnjeg tržišta („Uredba IMI“).</p>	<p>carina, Privredne komore Crne Gore, Unije poslodavaca Crne Gore, Crvenog krsta Crne Gore, Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) - Predstavništvo u Crnoj Gori, Međunarodne organizacije za migracije (IOM) i NVO Juventasa.</p> <p>Izrađen je Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, u kojem su prenijete ove direktive.</p>									
<p>1.2. Izmijeniti Zakon o strancima i izvršiti potpuno prenošenje sljedećih Direktiva: ✓ Direktiva Savjeta 2003/86/EZ od 22. septembra 2003. o pravu</p>	<p>Aktom 01 Broj: 078/21-22667 od 08.11.2021. godine, ministar unutrašnjih poslova je obrazovao Međuresorsku radnu grupu za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima.</p> <p>Pored predstavnika MUP-a u ovoj MRG grupi su i predstavnici</p>	<p>MUP MER MVP PK CG UP CG IOM</p>	<p>IV kvartal 2021</p>	<p>IV kvartal 2022</p>	<p>Djelimično realizovano</p>	<p>IV Kvartal 2020</p>	<p>3.000 €</p>	<p>Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava</p>	<p>MUP</p>	<p>Potrebno je ispoštovati planirani rok za realizaciju ove aktivnosti (IV Kvartal 2022)</p>

<p>na spajanje porodice – 32003L0086.</p> <p>✓ Direktiva Savjeta 2009/52/EZ od 25. juna 2009. o minimalnim standardima za sankcije i mjere za poslodavce državljana trećih država sa nezakonitim boravkom - 32009L0052.</p> <p>✓ Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2014/36/EU od 26. februara 2014. o uslovima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika – 32014L0036</p>	<p>Ministarstva ekonomskog razvoja, Ministarstva vanjskih poslova, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Uprave prihoda i carina, Privredne komore Crne Gore, Unije poslodavaca Crne Gore, Crvenog krsta Crne Gore, Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) - Predstavništvo u Crnoj Gori, Međunarodne organizacije za migracije (IOM) i NVO Juventasa.</p> <p>Izrađen je Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, u kojem su prenijete ove direktive.</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

<p>1.3. Izmijeniti Zakon o strancima i omogućiti pojednostaviti i proceduru za izdavanje/produženje dozvola za privremeni boravak i rad</p>	<p>Aktom 01 Broj: 078/21-22667 od 08.11.2021. godine, ministar unutrašnjih poslova je obrazovao Međuresorsku radnu grupu za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima.</p> <p>Pored predstavnika MUP-a u ovoj MRG grupi su i predstavnici Ministarstva ekonomskog razvoja, Ministarstva vanjskih poslova, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Uprave prihoda i carina, Privredne komore Crne Gore, Unije poslodavaca Crne Gore, Crvenog krsta Crne Gore, Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) - Predstavništvo u Crnoj Gori, Međunarodne organizacije za migracije (IOM) i NVO Juventasa.</p> <p>Izrađen je Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, u kojem su pojednostavljene</p>	<p>MUP MER PK CG UP CG IOM</p>	<p>III kvartal 2021</p>	<p>IV kvartal 2022</p>	<p>Djelimično realizovano</p>	<p>IV Kvartal 2020</p>	<p>3.000 €</p>	<p>Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava</p>	<p>MUP</p>	<p>Potrebno je ispoštovati planirani rok za realizaciju ove aktivnosti (IV Kvartal 2022)</p>
---	---	--	-----------------------------	----------------------------	--------------------------------------	----------------------------	----------------	--	------------	--

	procedure za izdavanje/produženje dozvola za privremeni boravak i rad									
1.4. Donijeti odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca u Crnoj Gori	Vlada Crne Gore, na sjednici od 1. decembra 2021. godine, donijela je Odluku o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2022. godinu („Sl. list CG“, 132/21 od 21.12.2021. godine)	MER MUP PK CG UP CG	IV kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano		Nijesu potrebna sredstva		Budžet	
1.5. Usvojiti Standardne operativne procedure (SOP), po kojima bi se postupalo nakon odobrenja međunarodne zaštite radi obezbeđenja što boljih uslova za integraciju	Usvojene Standardne operativne procedure Prvi nacrt SOP-a uradjen na radionici u junu 2021. koja je okupila sve aktere u oblasti integracije. Dokument je završen i predstavljen relevantnim institucijama u decembru 2021.godine	MUP MFSS MER ZZ CG MZ FZO MPNS UNHCR	IV kvartal 2021	III kvartal 2022	Realizovano		Nijesu potrebna sredstva		Budžet	

<p>1.6. Razviti vodič za službenike Direkcije za azil za primjenu člana 69 Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca (ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć u postupku pred drugostepeni m organom a u vezi zahtjeva za međunarodnu zaštitu)</p>	<p>U saradnji sa UNHCR-om pripremljen je Nacrt vodiča za službenike Direkcije za azil za primjenu člana 69 Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca (ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć u postupku pred drugostepenim organom a u vezi zahtjeva za međunarodnu zaštitu). Nacrt sadrži potrebne informacije o primjeni člana 69 Zakona, u praksi.</p>	<p>MUP US CG MPLJIP Advokatska komora Crne Gore UNHCR</p>	<p>IV kvartal 2021</p>	<p>III kvartal 2022</p>	<p>Djelimično realizovano</p>	<p>III kvartal 2022</p>	<p>Sredstva će biti naknadno utvrđena</p>	<p>Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava</p>	<p>UNHCR</p>	<p>Potrebno je ispoštovati planirani rok za realizaciju ove aktivnosti (III Kvartal 2022)</p>
<p>1.7. Izmijeniti i dopuniti Pravilnik o utvrđivanju liste sigurnih zemalja porijekla stranaca koji traže međunarodnu zaštitu kako bi se stvorili uslovi za periodično</p>	<p>Kako je u kontekstu pravne tekovine Evropske unije, o azilu, pojam „sigurne zemlje porijekla“ zasnovan na pretpostavci da se određene zemlje pod određenim okolnostima mogu označiti kao bezbjedne za svoje državljane ili lica bez državljanstva koja su ranije imala uobičajeni boravak u toj zemlji, to</p>	<p>MUP MVP UNHCR EASO</p>	<p>III kvartal 2022</p>	<p>IV kvartal 2022</p>	<p>Djelimično realizovano</p>	<p>IV kvartal 2022</p>	<p>Nijesu potrebna sredstva</p>	<p>Nije bilo potrebe za utroškom sredstava</p>	<p>Budžet</p>	<p>Potrebno je ispoštovati planirani rok za realizaciju ove aktivnosti (IV Kvartal 2022)</p>

ažuriranje liste sigurnih zemalja porijekla	su intezivirane aktivnosti usmjerene na analizu postojeće liste u pogledu pravnog osnova, primjene zakona u okviru demokratskog sistema i opštih političkih prilika, kao pokazatelja da li se dogodila značajna promjena u vezi sa stanjem ljudskih prava u zemlji koja je proglašena sigurnom.								
1.8. Izmijeniti zakonski okvir kako bi se olakšao pristup pravima iz oblasti socijalne zaštite za lica kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori (ne tražiti im dokumenta iz zemlje porijekla)	U toku je postupak formiranja radne grupe koja će raditi na izmjenama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti.	MFSS MUP CSR	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Djelimično realizovano		Nijesu potrebna sredstva	Budžet	Potrebno je izmijeniti zakonski okvir kako bi se olakšao pristup pravima iz oblasti socijalne i dječje zaštite licima kojima je odobrena međunarodna zaštita.

<p>1.9. Prilagoditi zakonski okvir kojim se reguliše priznavanje inostranih diploma činjenici da lica kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori ne mogu da pribave sva dokumenta neophodna za priznavanje inostranih diploma</p>	<p>Formirana je Radna grupa koja će raditi na prilagođavanju zakonske regulative vezano za ovu problematiku.</p>	<p>Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta</p>	<p>III kvartal 2021</p>	<p>IV kvartal 2022</p>	<p>Djelimično realizovano</p>		<p>Nijesu potrebna sredstva</p>		<p>Budžet</p>	
<p>1.10. Izvršiti zakonodavnu analizu prije usvajanja Standardnih operativnih procedura koje će definisati postupke za spajanje porodice i odgovornosti relevantnih aktera</p>	<p>Započeta analiza zakonodavstva u cilju definisanja postupka za spajanje porodice</p>	<p>MUP MVP UNHCR CK CG</p>	<p>III kvartal 2021</p>	<p>II kvartal 2022</p>	<p>Djelimično realizovano</p>		<p>Nijesu potrebna sredstva</p>		<p>Budžet</p>	

1.11. Usvojiti Standardne operative procedure koje će definisati procedure za spajanje porodice i nadležnosti relevantnih aktera	SOP nijesu usvojene iz razloga što nije završena analiza zakonodavstva iz ove oblasti	MUP MVP UNHCR CK CG	IV kvartal 2021	III kvartal 2022	Nije realizovano		Nijesu potrebna sredstva		Budžet	
1.12. Donijeti Nacionalnu strategiju zapošljavanja, sa godišnjim akcionim planovima zapošljavanja, u kojima će se definisati mjere aktivne politike zapošljavanja za strance kojima je odobrena međunarodna zaštita, kao i za strance koji traže međunarodnu zaštitu, protekom roka od devet mjeseci od dana podnošenja	Vlada Crne Gore, na sjednici od 29. decembra 2021. godine, donijela je Nacionalnu strategiju zapošljavanja 2021-2025 sa Akcionim planom zapošljavanja za 2021. godinu i Izvještajem o sprovedenoj javnoj raspravi, kao i Akcioni plan zapošljavanja za 2022. godinu	MER MFSS MPNS ZZ CG	IV kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano		1.000 €	1.000 €	Budžet	

zahtjeva za međunarodnu zaštitu, a koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kod Zavoda za zapošljavanje										
1.13. Donijeti programe aktivne politike zapošljavanja (obrazovanje i osposobljavanje odraslih, podsticaji za zapošljavanje, direktno otvaranje radnih mjesta i podsticaji za zapošljavanje), u koje će se uključiti stranci kojima je odobrena međunarodna zaštita, kao i stranci koji traže međunarodnu zaštitu, protekom roka od devet mjeseci od	U izvještajnom periodu se na evidenciji nezaposlenih nalazilo 1 lice koje ima status stranca sa odobrenom međunarodnom zaštitom. Navedenom nezaposlenom licu je shodno Zakonu o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti („Sl.list Crne Gore“, broj 024/19) je pružen stručni tretman koji se odnosi na informisanje o mogućnostima i uslovima zapošljavanja, o posredovanju pri zapošljavanju, o profesionalnoj orijentaciji, o uključivanju u mjere aktivne politike zapošljavanja, a sve u	Zavod za zapošljavanje i Mikro-kreditne institucije NGO	IV kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano		20.000 €		UNHCR ZZZ CG	

<p>dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, a koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kod Zavoda za zapošljavanje</p>	<p>cilju povećanja njegove zapošljivosti.</p> <p>Lice je uključeno u Program stručnog osposobljavanja visokoškolaca za 2021/2022 godinu. Stručno osposobljavanje korisnika traje devet mjeseci (15.01.2022-15.09.2022. god) i priznaje se kao radno iskustvo u trajanju od 12 mjeseci i kao uslov za polaganje odgovarajućeg stručnog ispita sa stečenim visokim obrazovanjem. Ovaj program omogućava mladim osobama bez iskustva da steknu profesionalne vještine i postanu konkurentniji na tržištu rada.</p>									
<p>1.14. Uspostaviti mehanizam za priznavanje kvalifikacija kako bi se lica sa međunarodnom zaštitom a koja ne posjeduju</p>	<p>Formirana je Radna grupa koja će raditi na uspostavljanju mehanizma za priznavanje kvalifikacija</p>	<p>MPNS MUP UNHCR ZZZCG Centar za stručno obrazovanje</p>	<p>III kvartal 2021</p>	<p>IV kvartal 2021</p>	<p>Djelimično realizovano</p>		<p>Nijesu potrebna sredstva</p>		<p>Budžet</p>	

<p>potvrdu o svojoj kvalifikaciji mogla prijaviti na Zavod za zapošljavanje u skladu sa svojim stvarnim kvalifikacijama</p>										
<p>1.15. Usvojiti Standardne operativne procedure koje će definisati procedure za slučaj smrti stranca u Centru za prihvat i u Prihvatištu za strance</p>	<p>MUP je donio Pravilnik o izmjeni pravilnika o pravilima boravka i kućnom redu u Prihvatištu za strance, kojim su definisane procedure za slučaj smrti stranca u Prihvatištu za strance i isti je objavljen u Službenom listu 1/2022 od 10.01.2022. godine.</p> <p>Donošenjem Pravilnika o dopuni Pravilnika o pravilima boravka i kućnom redu u Centru za prihvat (pravnoobavezujući u odnosu na SOP) propisano je postupanje u slučaju smrti stranca u Centru za prihvat.</p> <p>Time su se stvorili uslovi za donošenje SOP-a čime će se, uz</p>	<p>MUP MVP UNHCR CK CG</p>	<p>III kvartal 2021</p>	<p>IV kvartal 2021</p>	<p>Djelimično Realizovano</p>	<p>Novi rok za realizaciju: II kvartal 2022.</p>	<p>Nijesu potrebna sredstva</p>		<p>Budžet</p>	

	<p>obezbjeđenje prisustva relevantnih aktera kao nosioca aktivnosti, pristupiti donošenju SOP-a kojim će se detaljnije definisati procedure za slučaj smrti stranca u Centru za prihvata.</p>									
<p>1.16. Izraditi Mapu puta za saradnju između EASO i Crne Gore za oblast međunarodne zaštite i realizovati plan saradnje</p>	<p>Ministar unutrašnjih poslova Sergej Sekulović i direktorica Evropske agencije za podršku azilu (EASO) Nina Gregori potpisali su Mapu puta za saradnju između Crne Gore i EASO-a (2022-2023) kojom je predviđeno da se dodatno jača već postojeće partnerstvo. Ista dodatno precizira podršku EASO-a u jačanju sistema azila i prihvata u skladu sa zajedničkim evropskim sistemom azila i standardima EU-a, te samim tim za opšti cilj ima unapređenje prostora zaštite za strance koji traže međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori u skladu sa CEAS-om (Zajednički evropski sistem azila) i praksama država članica EU.</p>	<p>MUP EASO</p>	<p>III kvartal 2021</p>	<p>IV kvartal 2022</p>	<p>Djelimično realizovano</p>	<p>KONTINUIRANO DO POTPUNE REALIZACIJE PLANA SARADNJE</p>	<p>IPA II</p>	<p>-</p>	<p>IPA II</p>	<p>Kontinuirano do potpune realizacije plana saradnje</p>

Operativni cilj: 2	Povećanje administrativnih kapaciteta i unapređenje uslova za prihvata i osiguranje jednakog pristupa pravima koja pripadaju strancima koji traže međunarodnu zaštitu i licima kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori, u skladu sa međunarodnim standardima		
<p>Indikator učinka a) Povećan broj smještajnih kapaciteta koji su u vlasništvu države za smještaj stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, a koji će obezbijediti isti standard prihvata u svim smještajnim objektima.</p>	<p>početna vrijednost (2021) trenutni smještajni kapaciteti su - 164 ležaja</p>	<p>ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) kapaciteti povećani za 60 ležajeva</p>	<p>ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) smještajni kapaciteti povećani za još 120 ležajeva (u vanrednim okolnostima za 200), tako da su ukupni smještajni kapacitetu 320 ležajeva ležajeva (u vanrednim okolnostima oko 400 ležajeva)</p>
<p>Indikator učinka b) Povećan broj i obučeni službenici koji će raditi u novim kapacitetima na poslovima prihvata stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, odnosno kroz ove obuke je unaprijeđen sistem u dijelu osiguranje jednakog pristupa pravima koja pripadaju strancima koji traže međunarodnu zaštitu i licima kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori</p>	<p>početna vrijednost (2021) Trenutni broj službenika u Centru za prihvata je 33, dok je Pravilnikom o sistematizaciji MUP-a predviđeno 43 i poslove obavljaju službenici po ugovoru</p>	<p>ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) broj službenika povećan za 15</p>	<p>ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) administrativni kapaciteti povećani za još 30 službenika, tako da su ukupni administrativni kapacitetu 88 službenika</p>
<p>Indikator učinka c) Obezbijeđen potreban broj stambenih jedinica za strance sa odobrenom međunarodnom zaštitom</p>	<p>početna vrijednost (2021) nema obezbijeđenih stambenih jedinica</p>	<p>ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) broj stambenih jedinica povećan na 30</p>	<p>ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) broj stambenih jedinica povećan za 40</p>
<p>Indikator učinka d) Sve administrativne procedure sprovedene i odluke donijete u roku predviđenom zakonom</p>	<p>početna vrijednost (2021) U 2020. godini, u određenim slučajevima nadležni državni organi ne donose odluke u zakonom predviđenim rokovima (npr. od 697 odluka Direkcije za azil donijetih do kraja novembra 2020. godine, 114 odluka (16%) je donijeto nakon zakonskog roga od 6 mjeseci. To je značajno pogoršanje u odnosu na 2019. godinu kada je 6% odluka donijeto nakon zakonskog roka, odnosno 2018. godinu, kada nije bilo odluka donijetih nakon zakonskog roka)</p>	<p>ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) Broj odluka donijetih nakon zakonskog roka od 6 mjeseci smanjen na 6%</p>	<p>ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) Sve odluke donijete u zakonom predviđenom roku</p>

Aktivnost koja utiče na realizaciju mjere	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
2.1. Povećanje i proširenje smještajnih kapaciteta koji će biti u vlasništvu države, a koji će osigurati iste standarde prihvata u smislu da se izvrši rekonstrukcija postojećeg objekta Centra za prihvata u Spuzi koji prima strance koji traže međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori	Od strane nadležne službe Ministarstva unutrašnjih poslova četiri puta je raspisivan tender za izvođenje radova rekonstrukcije Centra za prihvata – nadogradnja sprata i proširenje gabaritnosti restorana. U pogledu četiri raspisana tendera za predmetnu rekonstrukciju nije bilo zainteresovanih ponuđača.	Ministarstvo unutrašnjih poslova	III kvartal 2021	IV kvartal 2021	Djelimično realizovano	IV kvartal 2023	400.000 €		Kroz IUG obezbjeđen iznos sredstava od 400.000 €	Potrebno je ispoštovati novi planirani rok za realizaciju ove aktivnosti (IV kvartal 2023.)

<p>2.2. Povećanje i proširenje smještajnih kapaciteta koji će biti u vlasništvu države, u smislu da se izvrši adaptacija i rekonstruisana "bivša Karaula Božaj".</p>	<p>Nakon završetka revizije projekta revizije, Glavnog izvršene Glavnog neophodno je da isti bude preveden na engleski jezik.</p> <p>Zaključkom Vlade Crne Gore od 30. jula 2021. godine utvrđen je Prijedlog urbanističko tehničkih uslova za izgradnju objekta za prihvat stranaca na dionici Tuzi-Božaj.</p> <p>Početkom 2022. godine je planirano da se počne sa pripremom tenderske dokumentacije u cilju raspisivanja tendera.</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova</p> <p>IOM</p>	<p>IV kvartal 2021</p>	<p>IV kvartal 2022</p>	<p>Djelimično realizovano</p>	<p>872.000 €</p>		<p>Budžet 472.000€</p> <p>IPPA 2018-400.000€</p>	
<p>2.3. U skladu sa novim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji i Ministarstva unutrašnjih poslova, povećaće se broj zaposlenih koji će raditi u novim kapacitetima na poslovima prihvata</p>	<p>Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova kojim će se povećati broj zaposlenih koji će raditi u novim kapacitetima na poslovima prihvata stranaca koji traže međunarodnu zaštitu je u fazi izrade</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova</p>	<p>III kvartal 2021</p>	<p>IV kvartal 2022</p>	<p>Djelimično realizovano</p>	<p>Nijesu potrebna sredstva</p>		<p>Budžet</p>	

stranaca koji traže međunarodnu zaštitu										
2.4 Obezbjedenje opreme za sprovođenje intervjua u slučaju ograničenja kretanja zbog epidemiološke situacije u zemlji	Uz finansijsku podršku Evropske unije, UNHCR u Crnoj Gori donirao je videokonferencijsku opremu Direkciji za azil u cilju održavanja kontinuiteta rada direkcije i olakšanog pristupa procedurama strancima koji traže međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori, odnosno za sprovođenje intervjua u slučaju ograničenja kretanja zbog epidemiološke situacije u zemlji. Aktivnost je dio zajedničkog projekta UNHCR-a i IOM-a, finansiran od strane Službe EU za instrumente vanjske politike: "Prepoznavanje i rješavanje izazova povezanih sa COVID-19 virusom unutar migrantsko-	Ministarstvo unutrašnjih poslova Upravni sud Crne Gore UNHCR	III kvartal 2021	II kvartal 2022	Realizovano	-	Sredstva obezbjeđena po potrebi		UNHCR-a	

	izbjegličkog odgovora na Zapadnom Balkanu.									
2.5. Izrada informativnog materijala za strance koji traže međunarodnu zaštitu	Izrađene su višejezične INFORMATIVNE BROŠURE za strance koji traže međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori, kao i mape sa QR kodom za svaku lokaciju. Realizovano kroz štampanje i distribuciju: (1) 2500 višejezičnih brošura o sistemu azila u Crnoj Gori, (2) 3000 kopija poluelektronskih mapa sa naznakom adresa glavnih institucija u Crnoj Gori, i (3) 1200 kopija brošura za tražioce azila, pripadnike LGBTI zajednice	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano	-	Sredstva obezbijeđena po potrebi	UNHCR; 9,861.72 EUR	UNHCR-a	
2.6. Pružanje psihosocijalne i materijalne podrške strancima koji traže međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori	Za sve strance koji traže međunarodnu zaštitu a koji su primljeni na prihvata, u okviru ostvarivanja ovog prava, od strane stručnog tima (socijalni radnici i psiholog) službenika Direkcije za	Ministarstvo unutrašnjih poslova IOM UNHCR Crveni krst CG	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Djelimično realizovano		70.000€ Što se tiče MUP-a, nijesu potrebna posebna Budžetska sredstva	IOM ukupno: 85,320.00€ Voda-3,000€ Hrana-12,400€ Odjeća-3,500€ Higijenski paketi-1100€	Crveni krst CG	

	<p>prihvat u kontinuitetu se pruža psiho-socijalna pomoć i podrška i obezbjeđuje materijalna pomoć kroz dodjeljivanje higijenskih i odjevnih artikala.</p> <p>Shodno Memorandumu o saradnji Ministarstva unutrašnjih poslova i Udruženja psihologa Crne Gore, kroz realizaciju projektne aktivnosti od strane psihologa Projektnog tima Udruženja psihologa od decembra mjeseca 2021. pružana je psihološka podrška strancima koji traže međunarodnu zaštitu u Odsjeku Spuž i Odsjeku Božaj kroz individualni i grupni tretman.</p> <p>Imajući u vidu pandemiju Covid-19, Direkciji za prihvat stranaca koji traže međunarodnu zaštitu od strane međunarodnih organizacija je pružana podrška u vidu donacija sa aspekta ostvarivanja prava na prihvat (IOM-maske i sredstva za dezinfekciju u cilju sprječavanja i širenja</p>							<p>Popravke- 2,100€ Internet- 1,500€ Video nadzor- 1,500€ Bunar-38,000€ Izrada puta (prilaza)-4,000 € Renoviranje sanitarnih kontejnera- 14,000€ Donacija - 4,220€</p> <p>UNHCR: 124,158.54 EUR</p>		
--	---	--	--	--	--	--	--	---	--	--

	<p>pandemije COVID-19; Crveni krst- medicinska sredstva i higijenske potrepštine, UNHCR- higijenski i garderobni artikli, mobilne klime za smještajne kapacitete u dvorištu-kućice,...)</p> <p>Crveni krst- medicinska sredstva i higijenske potrepštine, kao i angažovanje ljekara, medicinskih tehničara, prevodilaca i terenskih radnika na Odsjek Božaj, kao i Socijalni radnici i ljekari u Centru za prihvatanje stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, podrška se pruža takođe i kroz prevoz koji organizuje Crveni krst za odlazak kod ljekara, vakcinaciju i druge potrebe ovih lica. Crveni krst Crne Gore ima i angažovane mobilne timove u Pljevljima i Rožajama koji pružaju pomoć licima koja su tranzitu. U smislu podrške koja je pružena tokom 2021.godine na Božaju kroz IOM projekte, pored gore pomenute</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>donacije, sljedeće usluge su finansirane: obezbjeđivanje hrane, odjeće, higijenskih paketa, interneta, vode, određenih popravki, a takođe je urađen dio puta (prilaz), nabavljen video nadzor, renovirani sanitarni kontejneri i finansirani su radovi na bunaru. Pored navedenog, IOM Mobilni tim je u koordinaciji sa MUP-om bio angažovan na uslugama pružanja transporta za migrante, prevoda na arapski jezik, psiho-socijalne i medicinske pomoći kao i savjetovanja i pružanja neophodnih informacija migrantima na temu dobrovoljnog povratka u zemlje porijekla.</p>									
2.7. Pružanje pravne pomoći strancima koji traže međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori	<p>U okviru projekta „My lawyer-free and professional legal aid for an effective access to rights for migrants“ Pravni centar je ovlastilo za zastupanje 38 migranata (13 stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, 3 stranca kojima je odobrena supsidijarna</p>	<p>NVO Pravni Centar NVO Građanska alijansa</p>	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano		Sredstva obezbjeđena po potrebi	UNHCR: 82,829.60 EUR	NVO Pravni Centar NVO Građanska alijansa	

	<p>zaštita i 22 iregularna migranta). 88 iregularnih migranata je informisano o uslovima boravka na teritoriji Crne Gore i postupku odobranja međunarodne zaštite. Izrađen je Vodič kroz postupak odobranja međunarodne zaštite u Crnoj Gori, na pet jezika (engleski, francuski, ruski, farsi i arapski) u tiražu od 3000 primjeraka koji su distribuirani korisnicima i nadležnim institucijama. U saradnji sa Caritas Crne Gore obezbjeđeno je, a preko NVO "Bona Fide" distribuirano 70 paketa humanitarne pomoći (50 hrane i 20 higijenskih i 50 paketa sa vodom) namjenjene migrantima koji tranzitiraju preko teritorije Opštine Pljevlja.</p>								
2.8. Obezbeđen potreban broj stambenih jedinica kroz postupak javne nabavke za strance	Započeta je realizacija tako što je Direkcija za integraciju stranaca, inicirala sprovođenje postupka javne nabavke za obezbjeđenje stambenih jedinica za smještaj ovih lica.	Ministarstvo unutrašnjih poslova	IV kvartal 2021	IV kvartal 2022	Djelimično realizovano		110.000 €		Budžet

kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori	Međutim sa daljom realizacijom se nije nastavilo.									
2.9. Podrška u integraciji lica kojima je odobrena međunarodna zaštita-smještaj, novčanu pomoć, stručno usavršavanje, rad, učenje crnogorskog jezika, istorije i kulture, socijalna zaštita, zdravstvena zaštita, obrazovanje, besplatna pravna pomoć, humanitarna pomoć, psihosocijalna podrška i prevodilačke usluge.	Crveni krst Crne Gore u saradnji sa partnerima i donatorima ima angažovan tim psihologa i socijalnih radnika, kao i volontera koji rade sa ovim licima i pružaju podršku u dijelu pristupa socijalnoj i dječijoj zaštiti, zdravstvenoj zaštiti, kao i nabavka lijekova, koji nisu pokriveni od strane FZO, i obrazovanju. Dodatno se pruža podrška djeci u savladavanju gradiva, kao i dodatni časovi učenja jezika. Aktivnosti se sprovode u Podgorici, Tivtu, Baru, Risnu. U cilju bolje integracije, organizovana su 3 izleta za djecu u cilju upoznavanja sa kulturom i istorijom Crne Gore. Pored gore navedenog redovno se pruža humanitarna	MUP Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, MZ Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta, Ministarstvo ekonomskog razvoja ZZZ CG Centri za socijalni rad Crveni krst CG UNHCR NVO sektor	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano		74.700 €	75.000 € (Budžet CKCG)	Budžet Crveni krst CG	

	pomoć ukoliko je potrebna. Crveni krst Crne Gore je pružio finansijsku podršku za samozapošljavanje ovih lica, organizovanje praktičnog rada kod crnogorskih preduzetnika u cilju sticanja praktičnih znanja koja će doprinijeti njihovom zapošljavanju.								
2.10. Pružanje pravne podrške strancima kojima je odobrena međunarodna zaštita	Pravna podrška je pružena za 44 osobe, u domenu ostvarivanja prava.	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR, NVO Građanska alijansa, NVO Pravni centar	IV kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano		Sredstva obezbjeđena po potrebi	UNHCR: 9,608.86 EUR	UNHCR Budžet za 2022
2.11. Pružanje psihosocijalne i materijalne podrške strancima kojima je odobrena međunarodna zaštita	U cilju pružanja psihosocijalne podrške strancima sa odobrenom međunarodnom zaštitom upućen je predlog da se u Aktu o organizaciji i sistematizaciji rada Ministarstva unutrašnjih poslova sistematizuje radno mjesto psihologa. Crveni krst Crne Gore u saradnji sa partnerima i	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo finansija i socijalnog staranja UNHCR, Crveni krst	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Djelimično realizovano		Redovna budžetska sredstva	75.000 € (Budžet CKCG) UNHCR: 35,717.15 EUR	MUP Crveni krst CG UNHCR

	donatorima ima angažovan tim psihologa i socijalnih radnika, kao i volontera koji rade sa ovim licima i pružaju psihosocijalnu podršku ovim licima. (aktivnost 2.9									
2.12. Organizovanje kurseva radi uključivanja azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u crnogorsko društvo, i to: - osnovni kurs crnogorskog jezika, - crnogorske istorije i kulture	U decembru 2021. godine u gimnaziji „Slobodan Škerović“ počeo je osnovni kurs crnogorskog jezika za azilanate i stranace pod supsidijarnom zaštitom. Časovi se održavaju tri puta nedeljno.	Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta	IV kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano		16.000 €		Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta	
2.13. Donošen je Programa naprednog kursa crnogorskog jezika kao i način i uslove za njegovo sprovođenje	Donešen Program naprednog kursa i u decembru 2021. godine u gimnaziji „Slobodan Škerović“ počeo je i napredni kurs crnogorskog jezika za azilanate i stranace pod supsidijarnom zaštitom. Časovi se održavaju tri puta nedeljno.	Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta	IV kvartal 2021	III kvartal 2022	Realizovano		4.000 €		Budžet Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta	

2.14. Organizovanje naprednog kursa crnogorskog jezika	U decembru 2021. godine u gimnaziji „Slobodan Škerović“ počeo je i napredni kurs crnogorskog jezika za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom. Časovi se održavaju tri puta nedeljno.	Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano		12.000 €		Budžet Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta	
2.15. Podrška djeci i odraslim azilantima i strancima pod subsidijarnom zaštitom radi prevazilaženja jezičkih, kulturoloških, psiholoških i drugih barijera u učenju.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Za 12 djece je obezbjedjena novčana pomoć za pribavljanje školskog materijala; ✓ U saradnji UNDP 4 osobe su dobile obuku i savjetovanje u domenu radnog prava, fiskalizacije, digitalnog marketinga, marketinga i strateškog planiranja. ✓ U saradnji sa Centrom za stručno obrazovanje, održane su 2 motivacione radionice o učenju crnogorskog jezika, sa ukupno 5 učesnika ✓ CKCG pruža podršku kroz radionice djeci i 	MUP Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta, UNHCR NVO	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano		6.000 €	3.000 eura CK CG	UNHCR	

	njihovim roditeljima u savladavanju gradiva, kao i dodatni časovi učenja jezika. Aktivnosti se sprovode u Podgorici, Tivtu, Baru, Risnu.									
2.16. Praćenje efektivnog pristupa pravima lica kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori	U cilju sagledavanja efektivnog pristupa pravima stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom u Crnoj Gori, sprovedeno je godišnje istraživanje	MUP UNHCR NVO Građanska alijansa	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano		Redovna budžetska sredstva Sredstva obezbjeđena po potrebi	UNHCR: 2,708.86 EUR	Budžet UNHCR	
2.17. Pružanje prevodilačkih usluga kod integracije stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom - engleski, francuski, španski, ruski, arapski i farsi, kao i druge po ukazanoj potrebi	Za pet lica u integraciji su pružene prevodilačke usluge Crveni krst Crne Gore ima angažovane prevodioce za arapski, farsi, turski i španski jezik koji redovno pružaju podršku ovim licima ali i predstavnicima državnih institucija kada je u pitanju komunikacija sa ovim licima.	MUP UNHCR	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano		Sredstva obezbjeđena po potrebi	32.000 € (CKCG) UNHCR: 1,779.10 EUR	UNHCR Budžet 2022	
Operativni cilj 3:		Uspostavljanje elektronskog sistema identifikacije i registracije lica iz sistema međunarodne zaštite i obuka službenika koji će raditi na ovim sistemima								
Indikator učinka a)			početna vrijednost (2021)				ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023)			ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025)

Realizacija projekata elektronskog uvezivanja, kako organizacionih jedinica unutar MUP-a, tako i ostalih državnih organa koji se bave pitanjima migracija		Većina sistema i softvera organizacionih jedinica MUP-a, UP, Poreske uprave i Uprave za inspeksijske poslove koje se bave pitanjima migracija još uvijek nije povezana			sistemi i softveri organizacionih jedinica MUP-a i UP koje se bave pitanjima migracija su povezani			Svi sistemi i softvera relevantnih institucija koje se bave pitanjima migracija uvezani		
Indikator učinka b) Unaprijeđeni kapaciteti i kompetencije zaposlenih u oblasti međunarodne zaštite stranaca		Početna vrijednost (2021) Kontinuirana promjena struktura stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, u dijelu jezika, pola, uzrasta i zemalja porijekla, uključujući lica sa posebnim proceduralnim garancijama, otežava komunikaciju sa tim licima i usporava proces donošenja odluka po njihovim zahtjevima i potrebama			Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) Kapaciteti službenika zaposlenih u oblasti međunarodne zaštite stranaca ojačani u segmentima prijema, procedure i integracije kako bi se, u 80% slučajeva, odgovorilo na sve zahtjeve i potrebe u zakonom predviđenim rokovima			Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) Kapaciteti službenika zaposlenih u oblasti međunarodne zaštite stranaca ojačani u segmentima prijema, procedure i integracije kako bi se, u svim slučajevima, odgovorilo na sve zahtjeve i potrebe u zakonom predviđenim rokovima		
Aktivnost koja utiče na realizaciju mjere	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
3.1. Dalji razvoj IT sistema za unapređenje migracija i nabavka tehničke opreme. Realizacija mjere podrazumijeva uspostavljanje elektronske baze podataka i	Trajanje projekta po ugovoru između IOM-a i MUP-a je produženo do 31.05.2023.godine, te će sama realizacija projekta obuhvatiti navedeni period. Do produženja trajanja projekta je došlo usljed činjenice da su tenderi za selekciju IT firme (koja bi radila nadogradnju softvera) dva puta poništavani zbog nekonzistentnih ponuda koje su se ticale finansijske vrijednosti	Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije IOM UNHCR	III kvartal 2021	II kvartal 2022	Djelimično realizovano (Realizacija će započeti u januaru 2022.)	II kvartal 2023	120.000 €		Budžet (70.000€) Donatorska podrška IOM (dopunski iznos će biti opredijeljen nakon finansijske evaluacije projekta)	Pravovremena identifikacija rizika koji bi mogli uticati na dalju implementaciju projekta te njihovo otklanjanje uz koordinaciju IOM-a i MUP-a.

<p>unaprjeđenje sistema identifikacije, registracije i priključenja podataka za osobe iz sistema međunarodne zaštite</p>	<p>projekta. Drugi razlog produženja projekta je da su IOM-ova sredstva planirana za ovaj projekat bila dostupna do kraja decembra 2021, a kako projekat nije realizovan sredstva nisu mogla biti utrošena. Da bi se smanjila mogućnost poništavanja tendera ubuduće, IOM će u januaru 2022. organizovati finansijsku procjenu projekta prije objave tendera, a sredstva za dalju realizaciju ovog projekta će biti obezbijeđena kroz novi IOM-ov projekat koji će biti aktivan od januara 2022.</p>				<p>Djelimično realizovano</p>					
<p>3.2. Uspostavljanje elektronskog sistema za identifikaciju i registraciju migranata</p>	<p>Izrađen Master plan u okviru IPA II i dana 15.12.2021. godine su nadležnim organima u Crnoj Gori prezentovana sljedeća dokumenta koja čine navedeni plan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Predložena rješenja (sa prilogom ITSRM Excel Tool) - Plan implementacije (sa 	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova/Uprava policije</p> <p>Ministarstvo vanjskih poslova</p>	<p>III kvartal 2021</p>	<p>IV kvartal 2022</p>	<p>Djelimično realizovano</p>		<p>Data je finansijska procjena od blizu 10 miliona eura</p>		<p>Budžet Donataska podrška</p>	

	prilogom Excel/Budžet) - Funkcionalni i nefunkcionalni zahtjevi									
3.3. Izrada zajedničkog operativnog strateškog plana u slučaju angažovanja pripadnika Vojske Crne Gore na poslovima nadzora državne granice	Savjet za odbranu i bezbjednost donijeo Odluku o mogućnosti zajedničkog rada i pomoći jedinica VCG na sprečavanju nezakonitih migracija. Zaključen je tehnički Sporazum o realizaciji aktivnosti zaštite državne granice od nezakonitih migracija od strane MUP-a i VCG u julu 2021. Dana 04.08.2021.godine u zoni odgovornosti STGP Podgorica u skladu sa Planom o radu mješovitih patrola angažovano je 16 pripadnika VCG.	Ministarstvo odbrane Ministarstvo unutrašnjih poslova/Uprava policije	III kvartal 2021	IV kvartal 2021	Realizovano		Nijesu potrebna posebna budžetska sredstva		Nijesu potrebna posebna budžetska sredstva	
3.4. Izmjena Plana djelovanja u slučaju masovnog priliva izbjeglica i migranata	Pokrenuta je inicijativa u IV kvartalu 2021.godine za izmjenu Plana kao i sastava Operativnog tima, jer je ovo jedna i od aktivnosti u AP za PP 24	Ministarstvo unutrašnjih poslova/Uprava policije Ministarstvo odbrane Ministarstvo ekonomskog razvoja	IV kvartal 2021	IV kvartal 2022	Djelimično realizovano		Nijesu potrebna posebna budžetska sredstva		Nijesu potrebna posebna budžetska sredstva	Nastaviti sa aktivnostima na izmjeni Plana djelovanja u slučaju masovnog priliva izbjeglica i migranata

		Ministarstvo finansija i socijalnog staranja Ministarstvo kapitalnih investicija								
3.5. Izvršiti selekciju službenika koji će vršiti poslove skrininga i obavljanja intervjua sa migrantima i izvršiti njihovu obuku (uključujući i obuku za oblast posebnih proceduralnih garancija)	Izvršena je selekcija službenika i napravljen Plan i program obuke koji je realizovan u periodu od 15 do 21.07.2021.godine. Tom prilikom je izvršena obuka za 16 službenika granične policije (Prihvatište za strance 2, RGP Sjever 5, RCGP Centar 5 i RCGP Jug 4 službenika) u organizaciji FFRONTEX-a	Ministarstvo unutrašnjih poslova/Uprava policije	III kvartal 2021	IV kvartal 2021	Realizovano		Nijesu potrebna posebna budžetska sredstva		Nijesu potrebna posebna budžetska sredstva	Obuka 16 službenika će biti realizovana u okviru obuke koja se realizuje kroz IPA II Projekat
3.6. Izrada situacione slike na polju neregularnih migracija na mjesečnom nivou i razmjena iste sa kriminalističkom policijom i ostalim	1. Broj registrovanih migranata prema nacionalnosti (uporediv sa istim periodom prethodne godine); 2. Broj registrovanih migranata od strane Regionalnih centara granične policije prema nacionalnosti (uporediv sa istim	Ministarstvo unutrašnjih poslova/Uprava policije	III kvartal 2021	IV kvartal 2021	Realizovano		Nijesu potrebna posebna budžetska sredstva		Nijesu potrebna posebna budžetska sredstva	

<p>službama na regionalnom i lokalnom nivou</p>	<p>periodom prethodne godine);</p> <p>3. Trend nezakonitih migracija (za najmanje 18 prethodnih mjeseci) - uporediv sa istim periodom prethodne godine;</p> <p>4. Broj migranata (prema nacionalnosti) koji su izrazili namjeru da podnesu zahtjev za međunarodnu zaštitu (uporediv sa istim periodom prethodne godine);</p> <p>5. Broj nezakonitih migranata (po nacionalnosti) koji izbjegavaju graničnu kontrolu (skriveni u prevoznom sredstvu) - uporediv sa istim periodom prethodne godine;</p> <p>6. Broj stranaca (po nacionalnosti) koji ilegalno borave na teritoriji Crne Gore - uporedivi sa istim periodom u prethodnoj godini;</p> <p>7. Broj primljenih stranaca (prema nacionalnosti i prema zemlji</p>									
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>prijema) - uporediv sa istim periodom u prethodnoj godini;</p> <p>8. Broj stranaca udaljenih u postupku readmisije (po nacionalnosti i po zemlji udaljenja) - uporediv sa istim periodom u prethodnoj godini;</p> <p>9. Broj osumnjičenih (prema nacionalnosti)/slučajeva krivičnih djela povezanih sa nezakonitim migracijama (npr. Omogućavanje nezakonitog prelaska granice) – uporediv sa istim periodom u prethodnoj godini;</p> <p>10. Broj prekršaja (prema nacionalnosti) koji se odnose na nezakonite migracije (npr. Olakšavanje ilegalnog prelaska granice) - uporediv sa istim periodom u prethodnoj godini;</p> <p>11. Situacija vezano za nezakonite migracije u</p>									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>zemljama porijekla (raseljavanja, sukobi, kretanje raseljenih prema Turskoj i Zapadnom Balkanu, itd.);</p> <p>12. Stanje vezano za nezakonite migracije u zemljama tranzita (broj neregularnih migranata, migracioni trend, prognoza, očekivanja, glavni pravci ...);</p> <p>13. Situacija vezano za nezakonite migracije u susjednim zemljama (broj neregularnih migranata, migracioni trend, prognoza, očekivanja, glavni pravci ...);</p> <p>14. Situacija vezano za nezakonite migracije u zemljama odredišta (broj neregularnih migranata, trend migracija, podnosioci zahtjeva za azil ...);</p> <p>15. Migracioni potencijal prema</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>broju nezakonitih prelazaka u regionu;</p> <p>16. Faktori koji mogu uticati na povećanje ili smanjenje nezakonitih migracija (u CG i inostranstvu);</p> <p>17. Nivo prijetnje od nezakonitih migracija.</p> <p>Redovno se prati stanje migracija i prikupljaju podaci na osnovu kojih se sačinjava i ažurira situaciona slika na mjesečnom nivou i razmjenjuje sa kriminalističkom policijom i ostalim službama na regionalnom i lokalnom nivou</p>									
3.7. Uskladiti procedure i kapacitete za utvrđivanje i potvrđivanje starosne dobi maloljetnih migranata bez pratanje	<p>Rešenjem Ministra unutrašnjih poslova Broj: 01-082/21-25147/1 od 1 novembra 2021. godine obrazovana je Radna grupa za izradu procedura za utvrđivanje i potvrđivanje starosne dobi maloljetnih migranata bez pratnje. Ova Radne grupa može, u cilju efikasnijeg</p>	Ministarstvo unutrašnjih poslova/Uprava policije MRG	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Djelimično realizovano		Nijesu potrebna posebna budžetska sredstva		Budžet	Nastaviti sa aktivnostima radne grupe na usklađivanju procedura i kapaciteta za utvrđivanje i potvrđivanje starosne dobi maloljetnih migranata bez pratnje

	obavljanja svojih aktivnosti , u rad uključiti stručnjake za odgovarajuće oblasti ili zatražiti stručnu pomoć odgovarajućih međunarodnih organizacija i institucija.								
3.8. Sprovoditi kontinuirane obuke pripadnika Uprave policije odgovornih za registrovanje namjera za traženje međunarodne zaštite u svim domenima azila koji su od značaja za rad Uprave policije	U kontinuitetu se sprovode obuke službenike koji se bave registrovanjem namjere za međunarodnu zaštitu stranaca, predviđene godišnjim Planom i programom obuka koje se sprovede na Policijskoj akademiji, zatim u saradnji sa međunarodnim organizacijama i od strane sertifikovanih trenera službenika Uprave policije. Između ostalih izdvajamo: „Poboljšanje pružanja usluga i podizanje svijesti za borbu protiv trgovine ljudima na Balkanu“ „Operativne prakse u vezi povratka migranata” „Poboljšanja pružanja usluga i podizanje svijesti za borbu protiv	MUP/Uprava policije UNHCR IOM	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Djelimično realizovano		Sredstva obezbijede na po potrebi		UNHCR IOM

	<p>trgovine ljudima na balkanu“</p> <p>„Smjernice za policijske službenike za obavljanje razgovora sa osobama za koje postoji sumnja da su žrtve trgovine ljudima“</p> <p>„Nacionalni trening za skrining i debriefing“</p> <p>„Izazovi i prepreke u procesu identifikacije državljana Avganistana, Pakistana i Bangladeša“</p>									
3.9. Razviti standardni program obuke za službenike Direkcije za azil (početnički, srednji i napredni nivo)	Pripremljen je Nacrt standardnog programa obuke za službenike Direkcije za azil (početnički, srednji i napredni nivo) sa sadržajem obuka.	MUP UNHCR EASO	IV kvartal 2021	I kvartal 2022	Djelimično realizovano		Sredstva obezbijede na po potrebi	UNHCR: 2,170.90 EUR	UNHCR	Potrebno je ispoštovati planirani rok za realizaciju ove aktivnosti (I Kvartal 2022)
3.10. Sprovodi ti kontinuirane obuke službenika Direkcije za azil i sudija Upravnog suda Crne Gore, a posebno u dijelu koji se odnosi na procjenu	U cilju unapređenja kapaciteta Direkcije za azil, a sa ciljem poboljšanja kvaliteta odluka, službenici su između ostalog, tokom druge polovine 2021. godine obučavani od strane EASO tima na teme: intervjuisanje ranjivih lica, sigurna zemlja porijekla, sigurna treća zemlja, evropska sigurna treća	MUP Upravni sud Crne UNHCR	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Djelimično realizovano	IV kvartal 2022	Sredstva obezbijede na po potrebi	UNHCR: 11,614.68 EUR	UNHCR	Kontinuirano do IV Kvartala 2022. godine

<p>činjenica i okolnosti, djela progona, razloga progona, ozbiljne nepravde, odredaba o isključenju, podnosioci ma zahtjeva kojima su potrebne posebne proceduralne garancije, pružaozima zaštite, progonu po osnovu rodne ravnopravnosti, naknadnom zahtjevu za međunarodnu zaštitu, utvrđivanja najbolje interesa djeteta, kulturološke medijacije, kao i o Evropskoj konvenciji o zaštiti ljudskih</p>	<p>zemlja, dok je UNHCR u kontinuitetu pružao podršku u dijelu obuka o zemljama porijekla (Turska, Ruska Federacija, Avganistan, Kuba).</p> <p>Sačinjen plan treninga za Direkciju za 2022.godinu</p>									
---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

prava i osnovnih sloboda i šire o međunarodnom pravu ljudskih prava.										
3.11. Organizovanje radionica za aktere u domenu integracije koje bi se bavile stvaranjem uslova za uspješnu integraciju azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom	<p>Kontinuirano su organizovane radionice i obuke za aktere u domenu integracije stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom.</p> <p>U izvještajnom periodu organizovano je sedam obuka/radionica, na kojima je učestvovalo sedam službenika Direkcije za integraciju.</p> <p>Realizovano – radionica o integraciji, koja je rezultirala prvim nacrtom SOP-a o integraciji, je održana u junu 2021. godine.</p> <p>Organizovana radionica za predstavnice škola u kojima uče djeca stranci koji traže međunarodnu zaštitu i djeca sa odobrenom zaštitom u Crnoj Gori. Radionica je organizovana od strane Crvenog krsta Crne</p>	<p>MUP</p> <p>Ministarstvo finansija i socijalnog staranja,</p> <p>Ministarstvo zdravlja</p> <p>Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta,</p> <p>Zavod za zapošljavanje</p> <p>Fond za zdravstveno osiguranje</p> <p>Jedinice lokalne samouprave,</p> <p>Glavni grad i Prijestonica</p> <p>Crveni krst</p> <p>UNHCR</p> <p>NVO</p>	III kvartal 2021	III kvartal 2022	Realizovano		Sredstva obezbjeđena po potrebi	UNHCR: 21,754.01 EUR	UNHCR CKCG	

	Gore u saradnji sa UNICEF-om.									
3.12. Kontinuirano organizovati obuke za službenike Uprave policije, Direkcije za prihvatanje, Direkcije za integraciju, Centara za socijalni rad, Domova zdravlja, na temu procjene najboljeg interesa (djeteta, ranjivih kategorija)	Dva službenika Direkcije za prihvatanje stranaca koji traže međunarodnu zaštitu prisustvovala su trodnevnom seminaru koji je održan 12-14. maja 2021. godine u Podgorici na temu „Razvoj vještina za prevenciju i intervenciju u slučajevima rodnozasnovanog nasilja i seksualne eksploatacije djece“. Ovaj seminar je organizovan od strane UNICEFA-a u koordinaciji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova u cilju unaprjeđenja zaštite djece u kontekstu upravljanja migracijama kao i procesa sveobuhvatne zaštite djece migranata, tražioca azila, izbjeglica i njihovih porodica. Tri službenika Direkcije za prihvatanje stranaca koji traže međunarodnu zaštitu prisustvovala su trodnevnoj obuci na temu „Pružanje zdravstvene podrške i zaštite djeci izbjeglica,	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo IOM UNHCR Crveni krst Crne Gore UNICEF finansija i socijalnog staranja	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano	Sredstva će biti opredijeljena po potrebi	26,000.00 EURA (UNICEF) 1.000 € (CKCG) UNHCR: 4,836.26 EUR	IOM UNHCR Crveni krst Crne Gore UNICEF		

	<p>migranata i tražilaca azila bez pratnje i djeci sa porodicama u Crnoj Gori“ u organizaciji UNICEF-a u Kolašinu 5-7. jul 2021. Godine.</p> <p>Organizovana 2 okrugla stola u Pljevljima i Rožajama za predstavnike lokalnih institucija na temu postupanja sa djecom, strancima koji traže međunarodnu zaštitu. Okrugle stolove je organizovao Crveni krst Crne Gore u saradnji sa UNICEF-om.</p> <p>U koordinaciji sa MUP-om, UNICEF, UNHCR i IOM organizovali su jednu online obuku: „Zaštita djece migranata, azilanata i izbjeglica: koordinacija, multisektorski pristup, upravljanje slučajevima i međunarodni standardi zaštite djece“ sa ciljem doprinosa poboljšanju stanja djeteta, zaštite u kontekstu upravljanja migracijama i poboljšanja sveobuhvatne zaštite djece migranata, djece koja traže azil,</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>izbjeglica i njihovih porodica. Obuka je bila usmjerena na predstavnike institucija koje pružaju usluge zaštite i podrške.</p> <p>•17. 18. i 19. marta 2021.godine u Podgorici – realizovana obuka za profesionalce iz sektora socijale, unutrašnjih poslova, NVO, u cilju unaprjeđenja odgovora sistema u procesu sveobuhvatne zaštite djece migranata, tražioca azila, izbjeglica i njihovih porodica na temu “Razvoj vještina za prevenciju i intervenciju u slučajevima rodno zasnovanog nasilja i seksualne eksploatacije djece migranata, tražioca azila, izbjeglica i njihovih porodica”. Obuku je pohađalo 18 učesnika.</p>									
3.13. Sprovodi ti kontinuirane obuke službenika Direkcije za prihvatanje stranaca koji traže	U cilju unaprjeđenja zaštite djece u kontekstu upravljanja migracijama kao i procesa sveobuhvatne zaštite djece migranata, tražioca azila, izbjeglica i njihovih porodica, u koordinaciji sa	MUP UNHCR	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Djelimično realizovano		Sredstva će biti opredijeljena po potrebi	UNHCR: 6,770.76 EUR	UNHCR	

<p>međunarodn u zaštitu, a posebno u dijelu koji se odnosi na procjenu najboljeg interesa djeteta, tretmana porodice, psihosocijalnog pristupa, i podrške, pristupa pravima.</p>	<p>Ministarstvom unutrašnjih poslova CG, predstavništvo UNICEF-a u CG, Nacionalna kancelarija Međunarodne organizacije za migracije (IOM) i predstavništvo UNHCR-a u Crnoj Gori su organizovali obuku na temu „Zaštita djece migranata, tražioca azila i izbjeglica: koordinacija, multi-sektorski pristup, vođenje slučajeva i međunarodni standardi dječje zaštite“- 17-19. marta 2021. godine koju su pohađala dva službenika Direkcije za prihvatanje stranaca koji traže međunarodnu zaštitu.</p>									
<p>3.14. Konstantno sprovesti monitoring i analizu govora mržnje s naglaskom na anti-migrantske narative</p>	<p>U 2021.god. implementirane su srodne aktivnosti usmjerene na poboljšanje socijalne kohezije među lokalnom i migrantskom populacijom. IOM je kroz regionalni IPA II projekat dodijelio mini grantove NVO sektoru, ukupne vrijednosti 71,350.00€. Uspješno su implementirana četiri</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije IOM</p>	<p>III kvartal 2022</p>	<p>IV kvartal 2022</p>	<p>Djelimično realizovano</p>	<p>Ostatak planiranih aktivnosti će biti implementiran u predviđenom roku.</p>	<p>Naknadno će biti utvrđeno</p>	<p>IOM 71.350.00€</p>	<p>IOM</p>	

	projekta (više detalja dostupno u narativnom dijelu).									
3.15. Organizovati sastanke, te podržati održavanje javnih skupova/incijativa na temu govora mržnje u kontekstu mješovitih migracija	U 2021.god. implementirane su srodne aktivnosti usmjerene na poboljšanje socijalne kohezije među lokalnom i migrantskom populacijom. IOM je kroz regionalni IPA II projekat dodijelio mini grantove NVO sektoru, ukupne vrijednosti 71,350.00€. Uspješno su implementirana četiri projekta (više detalja dostupno u narativnom dijelu).	Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije IOM	III kvartal 2022	IV kvartal 2022	Djelimično realizovano	Ostatak planiranih aktivnosti će biti implementiran u predviđenom roku.	Naknadno će biti utvrđeno	IOM: 71,350.00€.	IOM	
3.16. Organizovati obuke za službenike relevantnih institucija na temu kulturološke medijacije, te rodno-senzitivnog postupanja. Obuku bi trebao da sprovede nezavisni i sertifikovani trener	Obuke će biti realizovane u predviđenom roku u 2022.godini	MUP IOM Uprava policije	IV kvartal 2022	IV kvartal 2022	Djelimično realizovano	Obuke će biti realizovane u predviđenom roku u 2022.godini	13.000 €		Budžetska Sredstva IOM	

3.17. Obezbije diti zajednički efikasniji inspekcijski nadzor u oblastima boravka i zapošljavanj a stranaca kako bi se povećala identifikacij a stranaca koji u Crnoj Gori nezakonito borave i rade.	Tokom 2021. godine Uprava policije je realizovala ukupno 464 akcija kontrole kretanja, boravka i rada stranaca, od čega 195 u saradnji sa Upravom za inspekcijske poslove. Tom prilikom je kontrolisano 30 114 stranaca, dok je prekršajno procesuirano 1967 stranaca, a donijeto 402 rješenja o povratku i 627 rješenja o otkazu boravka stranaca	Uprava policije Uprava prihoda Uprava za inspekcijske poslove	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Djelimično realizovano		Nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva		Budžet	
Operativni cilj 4:		Rješavanje pravnog statusa interno raseljenih lica (IRL) kao i ostalih lica koja nijesu upisana u osnovne registre i registre državljana u Crnoj Gori i u državama okruženja								
Indikator učinka a) Smanjen je broj lica (IRL) koja još uvijek nijesu riješila status u Crnoj Gori, a koja su u postupku rješavanja	početna vrijednost (2021) zaključno sa 31.12.2020. godine 160 zahtjeva za odobravanje stalnog nastanjenja i privremenog boravka do tri godine za IRL je u toku	ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) zaključno sa 31.12.2023. godine 100 zahtjeva za odobravanje stalnog nastanjenja i privremenog boravka do tri godine za IRL je u toku	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) na dan 31.12.2025. godine riješeni svi zahtjevi za odobravanje stalnog nastanjenja i privremenog boravka do tri godine za IRL							
Indikator učinka b) Povećan broj lica koja su vraćena na Kosovo	početna vrijednost (2021) U 2020. godini nije realizovan nijedan	ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) zaključno sa 31.12.2023. godine vraćeno na Kosovo 27 IRL lica	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) zaključno sa 31.12.2025. godine vraćeno na Kosovo 30 IRL lica							

	povratak IRL na Kosovo									
Indikator učinka c) Unaprijeđen pristup pravima I/RL uz povećan broj I/RL koja su riješila stambeno pitanje	Regionalnim stambenim programom je predviđeno ukupno zbrinjavanje oko 6000 lica Kroz osam projekata smješteno je ukupno 3.125 lica	zaključno sa 31.12.20211. godine Kroz dva projekata smješteno još 1.300 Regionalni Stambeni program se završava u toku 2021. godine								
Aktivnost koja utiče na realizaciju mjere	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
4.1. Izraditi detaljnu analizu svih zahtjeva za stalni/privremeni boravak do tri godine, koji su u radu kod Ministarstva unutrašnjih poslova kao i izazova zbog kojih lica sa statusom stranca do tri godine ne podnose zahtjeve za stalni boravak	Izrađena detaljna analiza svih zahtjeva za stalni/privremeni boravak do tri godine, koji su u radu kod Ministarstva unutrašnjih poslova, kroz radionicu održanu 13. i 14. januara 2022. godine	Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije UNHCR	III kvartal 2021	IV kvartal 2021	Realizovano		Sredstva obezbjeđena po potrebi	UNHCR: 3,925.08 EUR	UNHCR	

4.2. Nastaviti sa primjenom pojednostavljenih procedura za pribavljanje identifikacionih dokumenata za raseljena i interno raseljena lica čiji su zahtjevi za status stranca i dalje u radu	MUP Crne Gore je nastavio sa primjenom pojednostavljenih procedura za sva IRL koja su do 31. decembra 2014.godine podnijela zahtjev za status stranca	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR NF Grđjanska alijansa	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano		Nijesu potrebna sredstva		Nijesu potrebna sredstva	
4.3. Nastaviti saradnju sa nadležnim organima država porijekla u rješavanju statusa IRL i ostalih lica koja imaju potrebu za ovom vrstom podrške	U septembru 2020.god. UNHCR organizovao sastanak MUP-a Crne Gore i MUPa Kosova radi rjesavanja preostalih predmeta. Odrzava se redovna komunikacija sa ambasadom Srbije i ambasadom Kosova u Crnoj Gori u vezi sa individualnim slučajevima	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo vanjskih poslova UNHCR NF Građanska alijansa	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano		Sredstva obezbjeđena po potrebi	UNHCR: 2,931.08 EUR	UNHCR	
4.4. Pružanje pomoći licima u rješavanju statusa IRL i ostalih lica koja imaju potrebu za ovom vrstom	Tokom 2021. godine, Građjanska alijansa je, kao partner UNHCR-a, pružila besplatnu pravnu pomoć za 26 lica, u postupku pred Ambasdom Kosova, i 36 lica, u postupku pred Ambasdom Srbije	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR NVO Građanska alijansa	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano		Sredstva obezbjeđena po potrebi, od slučaja do slučaja	UNHCR: 8,170.00 EUR	UNHCR	

podrške u Crnoj Gori, posredstvom Ambasade Republike Srbije/ Ambasade Republike Kosovo										
4.5. Pružanje podrške ranjivim IRL licima u regulisanju pravnog statusa u Crnoj Gori	Tokom 2021. godine, Građanska alijansa je, kao partner UNHCR-a pomogla 132 IRL sa besplatnom pravnom pomoci	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR NVO Građanska alijansa	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano		Sredstva obezbjeđena po potrebi od slučaja do slučaja	UNHCR: 10,212.50 EUR	UNHCR - (Direktna i indirektna finansijska pomoć kroz rad partnerskih NVO i UNHCR uposlenika)	
4.6. Običi sva RL i IRL čiji su zahtjevi za status stranca sa privremenim ili stalnim boravkom i dalje u radu, odnosno koji su stekli status stranca sa privremenim boravkom do 3 godine. Običi RL i IRL koji su	Aktivnost u pripremi. Lica se redovno obilaze od strane Građanske alijanse, partnera UNHCR-a za pružanje besplatne pravne pomoci	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo finansija i socijalnog staranja UNHCR	III kvartal 2021	III kvartal 2022	Realizovano		Sredstva obezbjeđena po potrebi od slučaja do slučaja		UNHCR	

stekli status stranca sa stalnim boravkom na reprezentativ nom uzorku										
4.7. Ako terenske provjere i analiza stanja sa terena ukažu da je potrebno donijeti novu Uredbu o načinu ostvarivanja prava raseljenih lica iz bivših jugoslovenski h republika i interno raseljenih lica sa Kosova koja borave u Crnoj Gori kako bi se obezbjedio neometan pristup osnovnim socio- ekonomskim pravima za IRL čiji su zahtjevi za status stranca i dalje u toku, onda		Ministarstvo finansija i socijalnog staranja UNHCR	IV kvartal 2022	IV kvartal 2022	Nije realizovano		Nijesu potrebna sredstva		Nijesu potrebna sredstva	

pristupiti donošenju iste									
4.8. Podizati svijest i informisanost o pravu na dobrovoljni povratak u zemlju porijekla i obezbjeđivanje dobrovoljnog povratka, sa posebnim naglaskom na Kosovo za sva zainteresovana lica organizacijom okruglih stolova ili putem medija		Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Nije realizovano		UNHCR – na osnovu potreba na terenu		UNHCR
4.9. Rješavanje stambenih potreba za interno raseljena i raseljena lica	MNE 6 “Rekonstrukcija postojećih Vojnih objekata – Vojni kompleks Trebjesa za potrebe izgradnje doma za stara i odrasla lica sa invaliditetom u opštini Nikšić”- ukupna vrijednost projekta iznosi 4.778.505€, od čega su donatorska sredstva: 3.376.879€, a nacionalna kontribucija 1.401.626 €	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja Direkcija javnih radova Glavni grad Podgorica	III kvartal 2021	IV kvartal 2021	Realizovano		MFSS		Međunarodni donatori i Budžet

	<p>Građevinski radovi su otpočeli 16. septembra 2019.godine, a njihov završetak i useljenje prvih korisnika se očekuje u martu 2022.godine.</p> <p>MNE 7 “Kupovina stanova u Herceg Novom za 36 socijalno ugroženih porodica”; čija ukupna vrijednost iznosi 1.065.305€ od čega sredstva granta 918.007,46 € a kontribucija države u iznosu od 147.297,56 €. Kroz dva javna poziva kupljeno je 25 stana, Javni poziv za kupovinu preostalih 11 stanova raspisan je a 14 februara će ponude biti otvorene.</p> <p>-MNE 8 Izgradnja 50 kuća širom Crne Gore za lica koja posjeduju zemljište i dozvole za gradnju vrijednost donatorskih sredstava iznosi 1.394.694 €, a kontribucija države 194.568 €, koja se odnosi na izradu projektne planske dokumentacije, reviziju i nadzor. Ukupna vrijednost projekta je 1.589.262 €.</p>									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>Urbanističko-tehničke uslove do sada je dobilo 31 porodica. Gradnja popčinje 1. februara 2022. godine</p> <p>-MNE9 „Izgradnja 96 stanova na Vrelima Ribničkim u Podgrici“, ukupna vrijednost projekta iznosi 4,002,061,06 €, od čega su donatorska sredstva: 3,229,964 €, a nacionalna kontribucija 772.097 €. Tenderi za odabir najpovoljnijeg izvođača za radove i nadzor su raspisani 9. juna 2020. godine. Ugovori za radove i nadzor su potpisani 5. novembra 2020. Građevinski radovi su otpočeli 16. novembra 2020. godine, a njihov završetak je planiran za jul 2022. godine.</p>									
Operativni cilj 5:		Rješavanje pravnog statusa lica u riziku od apatridije i stvaranje uslova za efikasna pristup pravima za lica sa priznatim statusom lica bez državljanstva								

<p>Indikator učinka a) Smanjen broj lica koja još uvijek nijesu upisana u registar rođenih ili registar državljana u Crnoj Gori ili zemlji porijekla</p>	<p>početna vrijednost (2021) Upis u matični registar rođenih u državi porijekla i dalje predstavlja problem za određeni broj lica</p>	<p>ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) Na dan 31.12.2023. Ojačana saradnja sa zemljama porijekla lica u riziku od apatridije radi upisa lica u osnovne registre tih zemalja; Sva identifikovana lica u riziku od apatridije upisana u registar rođenih i registar državljana Crne Gore ili zemlje porijekla</p>	<p>ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) Na dan 31.12.2025. Ojačana saradnja sa zemljama porijekla lica u riziku od apatridije radi upisa lica u osnovne registre tih zemalja; Sva identifikovana lica u riziku od apatridije upisana u registar rođenih i registar državljana Crne Gore ili zemlje porijekla</p>
<p>Indikator učinka b) Ojačan postupak za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva i kapaciteti nadležnih državnih organa za sprovođenje postupka za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva</p>	<p>početna vrijednost (2021) Postupak za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva još nedovoljno razvijen</p>	<p>ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) zaključno sa 31.12.2023. Identifikovani svi izazovi u sprovođenju postupka za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva i predložene mjere za njihovo prevazilaženje Sva lica koja vode postupak za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva pohađala relevantan trening; Svi postupci za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva sprovedeni u zakonom predviđenom roku.</p>	<p>ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) zaključno sa 31.12.2025. U potpunosti funkcionalan postupak za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva Visok nivo prolaznosti prvostepenih odluka u postupku za status lica bez državljanstva pred drugostepenim i trećestepenim organom</p>
<p>Indikator učinka c) Usaglašen zakonodavni okvir i administrativne procedure za efikasan pristup pravima za lica sa priznatim statusom lica bez državljanstva</p>	<p>početna vrijednost (2021) zaključno sa 31.12.2020. godine Zakoni koji regulišu pristup pravima za lica bez državljanstva neusaglašeni sa Zakonom o strancima i međunarodnim standardima iz oblasti pristupa pravima za ova lica</p>	<p>ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) zaključno sa 31.12.2023. Nacionalno zakonodavstvo iz oblasti pristupa pravima u potpunosti usaglašeno sa Zakonom o strancima u vezi sa pravima lica bez državljanstva, kao i sa međunarodnim standardima iz oblasti pristupa pravima za lica bez državljanstva</p>	<p>ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) zaključno sa 31.12.2025. Nacionalno zakonodavstvo i administrativne procedure iz oblasti pristupa pravima u potpunosti usaglašeno sa Zakonom o strancima u vezi sa pravima lica bez državljanstva, kao i sa međunarodnim standardima iz oblasti pristupa pravima za lica bez državljanstva</p>

Aktivnost koja utiče na realizaciju mjere	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
5.1. Nastaviti aktivnosti naknadnog upisa rođenja djece sa ciljem prevencije rizika od apatridije	Tokom 2021. godine, Građanska alijansa je, kao partner UNHCR-a, pomogla 20 djece u postupku naknadnog upisa u registar rođenih	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR NVO Građanska alijansa	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano		Sredstva obezbjeđena po potrebi od slučaja do slučaja	UNHCR: 13,143.58 EUR	UNHCR	

<p>5.2. Sprovedenje obuke službenika PJ, Filijala i Ekspozitura MUP i službenika centara za socijalni rad za pružanje pomoći djeci koja nijesu upisana u matični registar rođenih zbog napuštanja od strane roditelja ili čiji roditelji nemaju lična dokumenta</p>	<p>Planirano za jun 2022. godine</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo finansija i socijalnog staranja UNHCR</p>	<p>III kvartal 2022</p>	<p>IV kvartal 2022</p>	<p>Nije realizovano</p>		<p>Sredstva obezbjeđena po potrebi</p>		<p>UNHCR</p>	
---	--------------------------------------	---	-------------------------	------------------------	--------------------------------	--	--	--	--------------	--

<p>5.3. Izrada operativnog uputstva kroz koji bi zdravstvene ustanove, opštinski centri za socijalni rad ili osnovne škole informisale MUP o djeci koja su rođena u Crnoj Gori a nisu upisana u registar rođenih, radi pokretanja postupka za upis u registar rođenih</p>	<p>Plan izrade operativnog uputstva pripremljen</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo zdravlja Ministarstvo finansija i socijalnog staranja Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta UNHCR</p>	<p>III kvartal 2022</p>	<p>IV kvartal 2022</p>	<p>Djelimično realizovano</p>		<p>Sredstva obezbjeđena po potrebi</p>	<p>UNHCR: 3,636.44 EUR</p>	<p>UNHCR</p>	
<p>5.4. Izrada operativnog uputstva za službenike MUP-a za primjenu člana 7 Zakona o crnogorskom državljanstvu</p>	<p>Plan izrade operativnog uputstva pripremljen</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR</p>	<p>III kvartal 2022</p>	<p>IV kvartal 2022</p>	<p>Djelimično realizovano</p>		<p>Sredstva obezbjeđena po potrebi</p>		<p>UNHCR</p>	

5.5. Pružanje pomoći licima koja se nalaze u postupku za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva	Tokom 2021. godine, Građanska alijansa je, kao partner UNHCR-a, pomogla 7 lica u postupku utvrđivanja statusa lica bez državljanstva	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR NVO Građanska alijansa	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano		Sredstva obezbjeđena po potrebi slučajeva slučaja do	UNHCR: 13,848.94 EUR	UNHCR	
---	--	--	---------------------	--------------------	--------------------	--	--	----------------------------	-------	--

<p>5.6. Izmjeniti i dopuniti Zakon o strancima kako bi se dodatno ojačao postupak za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva</p>	<p>Aktom 01 Broj: 078/21-22667 od 08.11.2021. godine, ministar unutrašnjih poslova je obrazovao Međuresorsku radnu grupu za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima.</p> <p>Pored predstavnika MUP-a u ovoj MRG grupi su i predstavnici Ministarstva ekonomskog razvoja, Ministarstva vanjskih poslova, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Uprave prihoda i carina, Privredne komore Crne Gore, Unije poslodavaca Crne Gore, Crvenog krsta Crne Gore, Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) - Predstavništvo u Crnoj Gori, Međunarodne organizacije za migracije (IOM) i NVO Juventasa.</p> <p>Izrađen je Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, u kojem su prenijete ove direktive.</p>	<p>MUP MER MVP PK CG UP CG IOM</p>	<p>IV kvartal 2021</p>	<p>IV kvartal 2022</p>	<p>Djelimično realizovano</p>	<p>IV Kvartal 2020</p>	<p>3.000 €</p>	<p>UNHCR: 6,512.70 EUR</p>	<p>MUP</p>	<p>Potrebno je ispoštovani planirani rok za realizaciju ove aktivnosti (IV Kvartal 2022)</p>
---	---	--	----------------------------	----------------------------	--------------------------------------	----------------------------	----------------	------------------------------------	------------	--

<p>5.7. Izraditi detaljnu analizu nacionalne legislative iz oblasti pristupa pravima za lica bez državljanstva sa preporukama za izmjene i dopune zakona radi omogućavanja efikasnog pristupa pravima ovih lica</p>	<p>Izrada analize dogovorena za jun 2022. godine</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR</p>	<p>III kvartal 2021</p>	<p>II kvartal 2022</p>	<p>Nije realizovano</p>		<p>Sredstva obezbjeđena po potrebi</p>		<p>MUP UNHCR</p>	
---	--	--	-------------------------	------------------------	--------------------------------	--	--	--	----------------------	--

<p>5.8. Podizati svijest i informisano st o upisu u matične registre rođenih, posebno novorođene djece, putem distribucije letaka, organizacij om okruglih stolova ili putem medija.</p>	<p>Kroz redovnu komunikacija sa licima na terenu, i izradu lifleta, Građanska alijansa podiže svijest lica o važnosti upisa u registre građanskog stanja i pomoći koju mogu dobiti</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR</p>	<p>III kvartal 2021</p>	<p>IV kvartal 2022</p>	<p>Realizovano</p>		<p>Sredstva obezbjeđena po potrebi</p>	<p>UNHCR: 4,085.00 EUR</p>	<p>UNHCR</p>	
--	--	--	-----------------------------	----------------------------	---------------------------	--	--	------------------------------------	--------------	--

<p>5.9. Organizovanje obuka za službenike koji vrše poslove koji se odnose na utvrđivanje statusa lica bez državljanstva, pored ostalih i na temu prevencije apatridije u Crnoj Gori, postupak upisa u registar rođenih i dr.</p>	<p>Plan obuke pripremljen</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova Upravni sud Crne Gore UNHCR</p>	<p>III kvartal 2022</p>	<p>IV kvartal 2022</p>	<p>Djelimično realizovano</p>		<p>Sredstva obezbjeđena po potrebi</p>		<p>UNHCR</p>	
---	-------------------------------	---	-------------------------	------------------------	--------------------------------------	--	--	--	--------------	--

<p>5.10. Organi zovane studijske posjete za službenike MUP-a i sudije koji vrše poslove upisa u matični registar rođenih kao i poslove koji se odnose na utvrđivanje statusa lica bez državljanstva u jednoj od država koja ima dobre prakse upisa u registar rođenih i zavidno iskustvo i uspjeh u primjeni procedure utvrđivanja statusa lica bez državljanstva, kao npr. Francuska, Holandija.</p>	<p>Studijska posjeta Francuskoj u pripremi, u periodu od aprila do juna 2022. godine</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR</p>	<p>III kvartal 2022</p>	<p>II kvartal 2022</p>	<p>Djelimično realizovano</p>		<p>Nakanadno će se definisati iznos sredstava</p>		<p>UNHCR</p>	
---	--	---	-------------------------	------------------------	--------------------------------------	--	---	--	--------------	--

5.11. Izrada operativnog uputstva za službenike MUPa o primjeni postupka za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva	Plan izrade operativnog uputstva pripremljen	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR	III kvartal 2022	IV kvartal 2022	Djelimično realizovano		Nakanadno će se definisati iznos sredstava		UNHCR	
STRATEŠKI CILJ II: Unapređenje sistema readmisije i povratka crnogorskih i stranih državljana uz efikasan proces asistencije, u skladu sa zaključenim sporazumima i protokolima o readmisiji i u saradnji sa drugim državama i međunarodnim organizacijama										
Operativni cilj 1:		Unaprjeđenje politike readmisije putem zaključivanja novih sporazuma i protokola o readmisiji, kao i poboljšanje sistema povratka stranih državljana kojima nije odobren boravak u Crnoj Gori i sistemski rad na dobrovoljnom povratku								
Indikator učinka a)	početna vrijednost (2021)	Postupajući po sporazumima o readmisiji, od strane država EU, u 2019. godini, primljeno je ukupno 216 zahtjeva za readmisiju koji su se odnosili na prihvatanje ukupno 392 lica, od čega je pozitivno riješeno 134 zahtjeva, odnosno data je saglasnost za prihvatanje ukupno 274 lica, negativno je riješeno 82 zahtjeva, odnosno nije data saglasnost za prihvatanje ukupno 118 lica.	ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023)	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025)	smanjen broj lica koja su predmet readmisije za 5% u odnosu na 2019. godinu	smanjen broj lica koja su predmet readmisije za 10% u odnosu na 2019. godinu				
Indikator učinka b)	početna vrijednost (2021)	Proces uspostavljanja komunikacije još nije zvanično započet ni sa jednom trećom zemljom s ciljem sklapanja Sporazuma o readmisiji	ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023)	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025)	Otvoreni pregovori sa jednom zemljom (zemlja porijekla migranata)	Završen proces pregovora i uspostavljena saradnja sa jednom trećom državom po pitanju readmisije				
Aktivnost koja utiče na realizaciju mjere	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja

						obrazloženje)				
1.1.Zaključivan je implementacionih protokola o readmisiji sa ostalim državama članicama EU sa kojima Crna Gora nema potpisane protokole	Dana 03.11.2021. godine, obnovili smo inicijativu za pokretanje postupka o usaglašavanju i zaključivanju pomenutih protokola sa Francuskom, Švedskom, Danskom, Finskom, Kiprom, Portugalom, Rumunijom, Irskom, Litvanijom i Letonijom. Svakako najveći interes je potpisivanje IP sa Francuskom, Švedskom i Danskom, obzirom da iz tih država, pored Njemačke i Italije pristiže najveći broj zahtjeva za readmisiju lica u redovnom postupku. Neophodnost i značaj zaključivanja IP sa državama članicama sa kojima CG nema potpisane IP je podvučena na sastanku Zajedničkog komiteta za readmisiju održavnog 26.11.2021. godine, putem videokonferencije. Od nadležnih organa Grčke , dobili smo informaciju putem službene mejl adrese, da su sa njihove strane okončane sve interne pravne procedure za stupanje na	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo vanjskih poslova Uprava policije	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Djelimično realizovano	IV kvartal 2022	2.000 € (Ovo su planirana sredstva za zaključenje jednog protokola)	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	Budžet	Nastaviti sa aktivnostima u pravcu zaključivanja IP sa državama članicama sa kojima nemamo iste zaljučene (inicijative)

	snagu Protokola o readmisiji, potpisanog 14. juna 2019. godine, čime su se stekli uslovi da se obavijesti Evropska komisija da su i crnogorska i grčka strana ispunile sve interne procedure za stupanje na snagu Protokola.									
1.2.Organizovat i regionalne i bilateralne sastanke između relevantnih država članica EU i zemalja Zapadnog Balkana u vezi sa readmisijom državljana Zapadnog Balkana i trećih zemalja	Realizacija navedene aktivnosti će započeti u 2022.godini. Zbog COVID situacije i restrikcija u putovanju u regionu i šire sastanci nisu realizovani u 2021.godini	Ministarstvo unutrašnjih poslova/ Uprava policije Ministarstvo vanjskih poslova IOM	IV kvartal 2021	IV kvartal 2022	Djelimično realizovano	IV kvartal 2023 Aktivnost će obuhvatiti 2022. i 2023. godinu obzirom da je planirana kako kroz tekuće tako i kroz nove IOM projekte, a samim tim će biti i sveobuhvatni -ja u smislu povećanja broja predviđenih sastanaka na bilateralnom i regionalnom nivou.	Naknadno će biti utvrđeno		IOM	
1.3.Uraditi pravnu, tehničku i operativnu procjenu	Funkcionalna analiza okvira i kapaciteta readmisije na Zapadnom Balkanu obuhvata aktivnosti 1.3 i 1.7 ovog	Ministarstvo unutrašnjih poslova/ Uprava policije	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano		Naknadno će biti utvrđeno	19,000.00 EUR (IOM)	IOM	Funkcionalna analiza okvira i kapaciteta readmisije na Zapadnom

trenutnog stanja okvira za saradnju po readmisiji između zemalja Zapadnog Balkana i zemalja porijekla migranata (trećih država)	AP-a i kompletirana je u decembru 2021. godine. Nakon što bude prevedena na lokalne jezike Zapadnog Balkana biće distribuirana relevantnim nacionalnim saradnicima.	Ministarstvo vanjskih poslova IOM							Balkanu će poslužiti u planiranju budućih aktivnosti na temu readmisije, kako na operativnom tako i na nivou kreiranja relevantnih politika ili zajedničkog regionalnog pristupa s ciljem unapređenja ove oblasti.
1.4. Organizacija i bilateralnih i multilateralnih sastanaka sa trećim zemljama s ciljem uspostavljanja pregovaračkih kanala i saradnje o readmisiji	Realizacija navedene aktivnosti će započeti u 2022.godini. Zbog COVID situacije i restrikcija u putovanju u regionu i šire sastanci nisu realizovani u 2021.godini.	Ministarstvo unutrašnjih poslova/Uprava policije Ministarstvo vanjskih poslova IOM	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Djelimično realizovano	IV kvartal 2023 Aktivnost će obuhvatiti 2022. i 2023. godinu obzirom da je planirana kako kroz tekuće tako i kroz nove IOM projekte, a samim tim će biti i sveobuhvatnija u smislu povećanja broja predviđenih	Naknadno će biti utvrđeno	IOM	

						sastanaka na bilateralnom i regionalnom nivou.				
1.5. Organizacija i dvije radne studijske posjete trećim državama za praktičare iz domena readmisije	Realizacije će započeti nakon održavanja sastanka sa predstavnicima trećih zemalja, koji su planirani za 2022.godine.	Ministarstvo unutrašnjih poslova IOM	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Djelimično realizovano	IV kvartal 2023. Vremenski okvir realizacije ove aktivnosti je planiran ovisno o napretku koji se postigne u saradnji sa trećim državama, te se implementacija može očekivati i tokom 2023.godine.	Naknadno će biti utvrđeno		IOM	Implementacija seta aktivnosti koje se odnose na saradnju o readmisiji sa trećim zemljama je uzročno-posljedično vezana i u velikoj mjeri će zavisiti od stepena saradnje sa trećim zemljama, tako da je izvještavanje o istim potrebno prilagoditi navedenom.
1.6. Zaključivanje Sporazuma o readmisiji sa trećim državama i/ili iznalaženje alternativnih pravnih rješenja u cilju uspostavljanja	Crna Gora je održala sastanak sa predstavnicima nadležnih organa Bosne i Hercegovine u Budvi, septembra 2021. godine, vezano za analizu potreba i kapaciteta u sprovođenju sporazum o readmisiji i u cilju razmjene informacija o potpisivanju sporazuma o readmisiji sa zemljama porijekla iregularnih migranata, obzirom da je	Ministarstvo unutrašnjih poslova/ Uprava policije Ministarstvo vanjskih poslova IOM	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Djelimično realizovano	IV kvartal 2022	2.000 € (Ovo su planirana sredstva za zaključenje jednog sporazuma)	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	Budžet IOM	Održati sastanak sa ambasadorom Pakistana u Crnoj Gori, obzirom na saznanja o postavljanju novimenovanog ambasadora Islamske Republike Pakistan u

nja instrumena ta za readmisiju državljana trećih država	BiH potpisala isti sa Pakistanom.									Crnoj Gori, Nj.E. g. Muhameda Aejaza
1.7.Izraditi regionalnu funkcionalnu analizu o trenutnoj operativnosti Sporazuma o readmisiji među zemljama Zapadnog Balkana i srodnim izazovima u implementaciji tih Sporazuma	Funkcionalna analiza okvira i kapaciteta readmisije na Zapadnom Balkanu obuhvata aktivnosti 1.3 i 1.7 ovog AP-a i kompletirana je u decembru 2021.godine. Nakon što bude prevedena na lokalne jezike Zapadnog Balkana biće distribuirana relevantnim nacionalnim saradnicima.	Ministarstvo unutrašnjih poslova/ Uprava policije Ministarstvo vanjskih poslova IOM	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano		Naknadno će biti utvrđeno	19.000.00 EUR	IOM	Funkcionalna analiza okvira i kapaciteta readmisije na Zapadnom Balkanu će poslužiti u planiranju budućih aktivnosti na temu readmisije, kako na operativnom tako i na nivou kreiranja relevantnih politika ili zajedničkog regionalnog pristupa s ciljem unapređenja ove oblasti.
1.8.Organizovati regionalne i bilateralne sastanke među zemljama Zapadnog Balkana na temu izazova u	U Budvi je održan trodnevni radni sastanak između nadležnih službi i institucija Crne Gore i Bosne i Hercegovine, vezano za analizu potreba i kapaciteta u sprovođenju sporazuma o readmisiji.	Ministarstvo unutrašnjih poslova/ Uprava policije	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano	Dodatne aktivnosti na ovu temu će biti moguće organizovati u sklopu novih IOM regionalnih	Naknadno će biti utvrđeno		IOM	

<p>implementaciji Sporazuma o readmisiji i razmjeni dobre prakse između zemalja Zapadnog Balkana</p>	<p>Ovo je bila prilika da direktno razmijenimo informacija s nadležnim organima BIH I da analizamo mogućnost saradnje u ovoj oblasti (Budva, 20 – 22.09. 2021. Godine) –</p> <p>Ovaj projekat podržava međunarodna organizacija Hilfswerk International s partnerskom organizacijom HAJDE, u okviru realizacije projekta „Smanjenje neregularnih migracija u EU putem jačanja kapaciteta struktura povezanih s migracijama na Zapadnom Balkanu“, kog finansiraju Fond za azil, migracije i integracije (AMIF) i Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Austrije.</p>	<p>Ministarstvo vanjskih poslova IOM</p>				<p>projekata tokom 2022. i 2023.godine.</p>				
<p>1.9.Organizovat i zajedničke regionalne obuke za službenike za migracije i readmisiju iz zemalja Zapadnog Balkana o zaštitno-osjetljivom upravljanju migracijama,</p>	<p>Aktivnost će biti realizovana u skladu sa komplementarnim pristupom planiranim kroz dva nova IOM projekta (WBCAP i WBIBM), koji su planirani za službenike GP i relevantne službenike MUP-a tokom 2022 i 2023.g.</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova/ Uprava policije</p> <p>Ministarstvo vanjskih poslova IOM</p>	<p>III kvartal 2021</p>	<p>IV kvartal 2022</p>	<p>Djelimično realizovano</p>	<p>IV kvartal 2023.g Vremenski rok je pomjeren u skladu sa sredstvima koja će biti dostupna kroz nove IOM regionalne projekte.</p>	<p>Naknadno će biti utvrđeno</p>		<p>IOM</p>	<p>Implementacija seta aktivnosti koje se odnose na readmisiju, zaštitno osjetljivo upravljanje migracijama i politike povratka je takođe uzročno-posljedično</p>

politikama povratka i readmisije orijentisanim na prava, efikasnom upravljanju slučajevima i otkrivanju prevara sa dokumentima.										vezano, tako da je navedeno potrebno uzeti u obzir tokom izvještavanja.
1.10 . Iniciranje i održavanje sastanaka Zajednički h odbora za praćenje implementacije Sporazuma sa readmisiji sa EU, BiH, Hrvatskom, Srbijom, Albanijom i Kosovom	Održan je sastanak Zajedničke komisije za praćenje implementacije Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Sjeverne Makedonije o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica koja su bez dozvole boravka sa protokolom o implementaciji sporazuma (Skoplje 26. maj 2021. Godine). Održan je sastanak Zajedničke komisije za praćenje implementacije Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Srbije o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica koja su bez dozvole boravka sa protokolom o implementaciji sporazuma /Beograd 9. jul 2021. Godine/.	Ministarstvo unutrašnjih poslova/ Uprava policije Ministarstvo vanjskih poslova	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano		2.000 € (Ovo su planirana sredstva za održavanje jednog sastanaka Zajedničkog odbora)		Budžet IOM	
1.11.Unapređen je sistema povratka stranih	U 2021.g IOM Mobilni tim je pružio 1764 usluge savjetovanja i pružanja	Ministarstvo unutrašnjih poslova	III kvartal 2021	IV kvartal 2021	Realizovano	Realizacija ove aktivnosti se sprovodi	2.800 €		IOM	

državljana kroz savjetovanje i informisanje kao i sistemski rad na dobrovoljnom povratku	informacija migrantima na temu asistiranog dobrovoljnog povratka.	/Uprava policije IOM				konituirano i biće nastavljena tokom 2022.				
1.12.Unapređen je postojećeg Pravilnika o dobrovoljnom povratku u odnosu na EU Strategiju o povratku i reintegraciji	U julu 2021.g organizovana je radionica od strane IOM-a u Budvi s ciljem usklađivanja teksta Memoranduma o saradnji između IOM-a i MUP-a. Tekst je pretrpio promjene zbog skorašnjih promjena u IOM-ovoj politici o povratku, readmisiji i reintegraciji. Potpisivanje Memoranduma će biti organizovano u 2022.g.	Ministarstvo unutrašnjih poslova/ Uprava policije IOM	III kvartal 2021	II kvartal 2022	Djelimično realizovano	Preostala aktivnost koja se tiče unapređenja Pravilnika će biti realizovana u 2022.g.	7.000 €	5.000.00 EUR	IOM	
1.13.Organizovanje obuka za službenike MUP-a i Uprave policije na temu asistiranog dobrovoljnog povratka migranata u zemlje porijekla, kao i rodno senzitivnom postupanju	U novembru i decembru 2021.g. organizovane su tri obuke o „procedurama povratka“ za službenike Granične policije, a obuke su obuhvatile kako nivo politika koje se primjenjuju tako i operativni nivo, odnosno implementaciju relevantnih nacionalnih zakona i praktični rad s naglaskom na ranjive kategorije. Obuke su organizovane u južnom (Bar), centralnom (Nikšić) i sjevernom (Berane) dijelu zemlje, a obuhvatile su službenike Granične policije sa najfrekventnijih	Ministarstvo unutrašnjih poslova/ Uprava policije IOM	III kvartal 2021	II kvartal 2022	Realizovano		13.500 €	IOM 10.350.00 EUR	IOM	

	graničnih prelaza i inspektore za strance sa terena. Rezultat: kapaciteti 60 službenika Granične policije su poboljšani u primjenjivanju mjera povratka kao i donošenju opravdanih rješenja o povratku u skladu sa nacionalnim i međunarodnim zakonodavstvom, odnosno relevantnim UN konvencijama.									
1.14. Pružiti podršku pri dobrovoljnom povratku migranata u zemlje porijekla, te po potrebi i reintegraciju na rodno osjetljiv način	Od strane Uprave policije u 2021. godini dobrovoljno je vraćeno 30 migranata u matične zemlje, dok je od strane IOM u sklopu AVRRO projekta vraćeno 6 migranata. Reintegraciona pomoć u zemljama porijekla je pružena za 3 migranta od strane IOM-a (u Tunisu, Turskoj i Maroku).	Ministarstvo unutrašnjih poslova/ Uprava policije IOM	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano	Realizacija ove aktivnosti se sprovodi kontinuirano i biće nastavljena tokom 2022.	Sredstva će biti opredijeljena u skladu sa potrebama	9.000.00 EUR (IOM)	IOM	
1.15. Iniciranje saradnje sa konzularnim diplomatskim predstavnicima zemalja porijekla	Aktivnost će biti realizovana tokom 2022.g. kako je i planirano.	Ministarstvo unutrašnjih poslova/ Uprava policije Ministarstvo vanjskih poslova IOM	IV kvartal 2021	IV kvartal 2022	Nije realizovano		3.000 €		IOM	

kroz organizovane bilateralne sastanke										
Operativni cilj 2:		Unaprjeđenje institucionalnog okvira za reintegraciju povratnika u crnogorsko društvo kroz izgradnju i jačanje lokalnih samouprava, što će u krajnjem preduprijeti ponovljene pokušaje iregularne migracije u zemlje EU, uz uspostavljanje sistema kontinuiranog monitoringa povratnika								
Indikator učinka		početna vrijednost (2021)		ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023)			ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025)			
Povećan ukupan broj usluga pruženih od strane lokalnih timova za readmisiju		u 2019. godini, 16 različitih usluga je pruženo od strane lokalnih timova za readmisiju		Povećan broj lica kojima je pružena usluga od strane lokalnih timova za readmisiju 10% u odnosu na 2019. godinu			Povećan broj lica kojima je pružena usluga od strane lokalnih timova za readmisiju 20% u odnosu na 2019. godinu			
Aktivnost koja utiče na realizaciju mjere	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
2.1. Uraditi rodno osjetljivu analizu stanja s ciljem mapiranja trenutnih potreba kao i pružanja reintegracione pomoći	Rodno osjetljiva analiza postojećeg mehanizma reintegracije je finalizovana, nakon čega je uslijedila i radionica o validaciji rodno osjetljive analize.	Ministarstvo unutrašnjih poslova IOM	III kvartal 2021	I kvartal 2022	Realizovano		13.000 €	9.300.00 EUR	IOM	
2.2. Izrada Priručnika na temu	Zaključno sa decembrom 2021.g. razvijen je Priručnik o pružanju	Ministarstvo unutrašnjih poslova	III kvartal 2021	II kvartal 2022	Realizovano		12.000 €	12.200.00 EUR	IOM	

<p>pružanja pomoći i reintegraci je povratnici ma, sa osvrtom na osobe ranjive na nasilje, eksploataci ju i zloupotreb u</p>	<p>pomoći pri reintegraciji sa podfokusom na pružanje reintegracije i zaštite migrantima koji su podložni nasilju, eksploataciji i zlostavljanju (uključujući žrtve trgovine ljudima, dječake i djevojčice), kao i na temu prevencije seksualne eksploatacije i zloupotreba. Pored toga, održana je i radionica s ciljem implementacije Priručnika na kojoj je prisustvovalo 26 učesnika: predstavnici MUP-a (Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima, Direktorata za upravne poslove, državljanstvo i strance); Minist finansija i socijalnog staranja (Direktorat za socijalno staranje i dječiju zaštitu); Zavod za zapošljavanje.</p>	<p>IOM</p>								
<p>2.3. Blagovrem eno obezbjeđe nje relevantnih informacij a o povratniku po readmisiji prije njegovog</p>	<p>Tokom 2021. godine, posredstvom DKP-a Crne Gore, izdata su 24 putna lista po osnovu readmisije. Najviše putnih listova izdato je u Ambasadi Crne Gore u Kraljevini Belgiji (8 putnih listova). U onim zemljama sa kojima Crna Gora ima potpisane sporazume o readmisiji ili implementacione</p>	<p>Ministarstvo vanjskih poslova Ministarstvo unutrašnjih poslova</p>	<p>III kvartal 2021</p>	<p>IV kvartal 2022</p>	<p>Realizovano</p>		<p>Nijesu potrebna posebna Budžetska sredstva</p>		<p>Budžet</p>	

<p>povratka u CG, u cilju pružanja neophodnog nivoa usluga</p>	<p>protokole, komunikacija se odvija direktno između nadležnih organa i obaveza DKP-a je samo da, po zahtjevu i nakon utvrđenog identiteta lica, izda putni list. S druge strane, npr. u Francuskoj, sa kojom nije potpisan implementacioni protokol, Ambasadi Crne Gore u Parizu se obraća nadležni organ zahtjevom za izdavanje putnog lista u svrhu readmisije, nakon čega se isti posredstvom MVP prosljeđuje MUP-u na dalje postupanje. Tu vidimo kao izazov činjenicu da ne postoji obaveza obavještanja DKP-a o datumu napuštanja zemlje prijema, pa se često dolazi u situaciju da se za ista lica više puta izdaju putni listovi, odnosno da se postupak readmisije odlaze. Takođe, Zakon o putnim ispravama u članu 19 propisuje da se "putni list izdaje sa rokom važenja koji je potreban za povratak u Crnu Goru, a najduže do 60 dana", dok je Sporazumom između Crne Gore i Evropske zajednice propisano da se putni list izdaje sa rokom važenja od 90 dana. U praksi se desava da DKP-i po inerciji izdaju</p>									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	putne listove samo na period potreban za povratak u Crnu Goru, odnosno na maksimalnih 60 dana po Zakonu.									
2.4.	Obezbijeden i opremljen prostor za prihvatanje i opremljen prostor za prihvatanje povratnika po readmisiji na graničnom prelazu Aerodrom „Golubovci“;	Ministarstvo unutrašnjih poslova	IV kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano		4.000 €		Budžet MUP	
2.5.	Obezbijeden prevoz za povratnike po readmisiji od graničnog prelaza do mjesta boravka u CG, u slučaju kada je to neophodno	Kroz sprovedeni postupak javne nabavke obezbijeden prevoz za povratnike po readmisiji od autobuske stanice u Podgorici do Prijestonice Cetinja, Budve, Kotora, Tivta, Herceg Novog, kao i željeznički prevoz od Glavnog grada do Bara, Kolašina, Mojkovca i Bijelog Polja; Kroz sprovedeni postupak javne nabavke za obezbjeđenje prevoza za povratnike po readmisiji nije obezbijeden prevoz na relaciji Aerodrom	Ministarstvo unutrašnjih poslova	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Djelimično realizovano		3.000 €	Budžet MUP	

	Golubovci –Autobuska stanica Podgorica i Željeznička stanica Podgorica, iz razloga što nije pristigla ni jedna ponuda od strane autobuskih/taxi prevoznika;								
2.6. Obezbijeđen smještaj za povratnike po readmisiji od dana povratka u CG, u slučaju kada je to neophodno u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti (čl. 60 do 72).	Prema podacima nadležnih u ovom periodu nije bilo potrebe za smještajem povratnika po readmisiji u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti.	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja Nadležni centri za socijalni rad	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano		10.000 €		Budžet MFSS Ukoliko bude bilo potrebe za smještajem povratnika po readmisiji u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti, isti će biti obezbjeđen i realizovan.
2.7. Obezbijeđen smještaj za povratnike po readmisiji od dana povratka u CG, u slučaju kada je to neophodno	Što se tiče mjere koja se odnosi na obezbjeđenje privremenog smještaja za povratnike, a gdje su nosioci aktivnosti opštine: Nikšić, Danilovgrad, Petnjica, Berane, Šavnik i Mojkovac u predhodnoj godini u ovim opštinama nijesu pružane usluge privremenog smještaja, jer nije bilo zahtjeva za iste.	Opština Berane Opština Petnjica Opština Šavnik Opština Danilovgrad Opština Mojkovac Opština Nikšić	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano		5.000 €		Budžet: Opštine Berane Petnjica Šavnik Danilovgrad Mojkovac Nikšić Donatori

, u skladu sa potrebama povratnika i mogućnostima opština	U opštini Berane se u kontinuitetu povratnicima pružaju druge usluge: jednokratne pomoći itd...									
2.8. Jačanje institucionalnih i administrativnih kapaciteta u cilju pružanja adekvatne asistencije povratnicima i osiguranje jednakog pristupa pravima koja pripadaju povratnicima	Formirani su Međuresorni operativni tim za podršku reintegraciji povratnika po readmisiji, kao i timovi za podršku reintegraciji povratnika u svim jedinicama lokalne samouprave. Imenovane su kontakt osobe u svim institucijama odgovornim za reintegraciju. Kao člonozi su uključeni povratnici po readmisiji i predstavnici NVO sektora. U cilju jačanja saradnje u realizaciji aktivnosti na reintegraciji povratnika predstavnici Direkcije zadužene za readmisiju i Direkcije zadužene za reintegraciju su posjetili jedan broj timova za reintegraciju na lokalnom nivou	Ministarstvo unutrašnjih poslova/ Uprava policije Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, Ministarstvo prosvjete Ministarstvo zdravlja ZZZ CG Jedinice lokalne samouprave Crveni krst IOM	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano	Dodatne aktivnosti na ovu temu mogu biti realizovane kroz IOM projekte tokom 2022.g.	38.000 €		Budžet IOM	
2.9. Organizovati obuke na temu izrade poslovnog	Obuke će biti realizovane u predviđenom vremenskom okviru u 2022.g	MUP IOM	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Nije realizovano		4,250.00€		IOM	

<p>plana u saradnji sa službenicima Zavoda za zapošljavanje usmjerenim na povratnike po readmisiji sa osvrtom na sprečavanje seksualne eksploatacije i zloupotrebe kao i poštovanje rodno osjetljivog pristupa</p>										
<p>2.10. Pruža nje pomoći povratnicima po readmisiji u cilju njihove reintegracije i razmjena informacija između relevantnih institucija i aktera</p>	<p>Direkcija za integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom je prihvatila 70 povratnika i izradila 70 planova reintegracije. Isti su proslijeđeni koordinatorima lokalnih timova radi daljeg postupanja i praćenja na lokalnom nivou. Svim povratnicima je uručen Informator za povratnike. Posredstvom ove direkcije i NVO Pravni centar, humanitarne pakete dobilo</p>	<p>MUP Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, MZ FZO Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta ZZZ CG UP</p>	<p>III kvartal 2021</p>	<p>IV kvartal 2022</p>	<p>Djelimično realizovano</p>		<p>10.000 €</p>	<p>47.750.00 EUR (IOM)</p>	<p>Budžet</p>	

	<p>je deset povratnika po readmisiji u opštinama Tivat i Kotor, pet povratnika iz Podgorice, osam iz Nikšića i jedan povratnik iz Ulcinja.</p> <p>U kontekstu povratka crnogorskih državljana koji su boravili neregularno u EU zemljama, uglavnom Njemačkoj, određeni broj se vratio u Crnu Goru pod sredstvom IOM-ovog programa dobrovoljnog povratka, tako da je kancelarija IOM-a u Podgorici pružila reintegracionu pomoć za 16 lica, od ukupnog broja vraćenih kojih je bilo 35 u 2021.g.</p>	<p>Centri za socijalni rad Lokalni timovi za reintegraciju Crveni krst NVO IOM</p>							
2.11. Usposobljavanje sistema koordinacije između institucija koje se bave pitanjima prihvata i reintegracije povratnika, naročito s aspekta organa na državnom,	<p>U skladu sa preporukama Ministarstva vanjskih poslova u kontinuitetu se vrše provjere ispunjenosti uslova za putovanje u zemlje Shengen zone i druge zemlje EU. Dodatne provjere vrše se duži niz godina, a nakon uspostavljanja vizne liberalizacije, kako državljani Crne Gore ne bi zloupotrebili vizni režim i</p>	<p>Uprava policije Lokalne samouprave Crveni krst</p>	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizuje se u kontinuitetu		Nijesu potrebna dodatna sredstva	950.00 EUR (IOM)	Budžet

<p>odnosno lokalnom nivou kako bi se preduprije dile eventualne zloupotrebe bezviznog režima, od strane povratnika po readmisiji, koji mogu biti potencijalni tražioci azila u EU</p>	<p>tražilimeđunarodnu zaštitu (azil) u zemljama EU.</p> <p>U 2021.godini od strane granične policije nije dozvoljen izlaz za 278 lica, najviše se radi o državljanima Crne Gore.</p> <p>Za isti period održano je 45 sastanaka graničnih službi regiona, razmijenjeno je oko 400 informacija sa FRONTEX-om, dok je razmijenjeno 40 informacija između Granične policije, kriminalističke policije i prevoznika.</p> <p>U organizaciji IOM-a održana su dva koordinaciona sastanka, jedan na cenralnom nivou u Podgorici, a drugi u Beranama s ciljem dogovora i planiranja budućih aktivnosti na temu reintegracije, koje između ostalog uključuju i obuke.</p>									
<p>Operativni cilj 3:</p>		<p>Uspostavljanje sistema elektronske razmjene podataka između nadležnih državnih organa i jačanje stručnih kapaciteta zaposlenih koji su uključeni u proces reintegracije povratnika.</p>								
<p>Indikator učinka Povećan broj povratnika koji se nalazi u Bazi povratnika po readmisiji</p>	<p>početna vrijednost (2021) u 2019. godini, ukupan broj povratnika po readmisiji koji se nalazi u Bazi Ministarstva unutrašnjih poslova je 46</p>	<p>ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) Povećan broj povratnika po readmisiji koji se nalazi u Bazi Ministarstva unutrašnjih poslova je za 20% u odnosu na 2019. godinu</p>	<p>ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) Povećan broj povratnika po readmisiji koji se nalazi u Bazi Ministarstva unutrašnjih poslova je za 30% u odnosu na 2019. godinu</p>							

Aktivnost koja utiče na realizaciju mjere	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
3.1. Uraditi pravnu, tehničku i operativnu procjenu u izazova u implementaciji Sporazuma o readmisiji sa EU zemljama i procjenu potreba za elektronskim sistemima registracije i vođenja slučajeva	Aktivnost će biti realizovana u predviđenom roku tokom 2022.g. dok će sredstva za realizaciju biti dostupna i tokom 2023.g u sklopu trajanja novog IOM-ovog WBCAP projekta, koji će se implementirati u 2022. I 2023.g. (više detalja dostupno u narativnom dijelu).	Ministarstvo unutrašnjih poslova/ Uprava policije Ministarstvo vanjskih poslova IOM	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	Nije realizovano		Naknadno će biti utvrđeno		IOM	
3.2. Uspostavljanje elektronske Baze podataka o licima koja su vraćena u skladu sa sporazumima o readmisiji i obuka službenika za korišćenje Baze podataka		Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije IOM Ministarstvo finansija i socijalnog staranja - centri za socijalni rad, Zavod za zapošljavanje	IV kvartal 2021	IV kvartal 2022	Nije realizovano		40.000 €		Budžet Donatori	

		Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta Ministarstvo zdravlja Lokalne samouprave Glavni grad Prijestonica Crveni krst							
3.3. Organizovanje obuka za članove timova u lokalnim zajednicama, službenika MUP-a i Uprave policije u cilju pružanja neophodnih informacija o pravima i obavezama povratnika po readmisiji	U saradnji sa Upravom za kadrove organizovane 4 obuke na temu „Proces prihvata povratnika“ za 71 polaznika	Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije Uprava za kadrove Crveni krst CG	IV kvartal 2021	IV kvartal 2022	Realizovano		4.800 €		Budžet Uprava za kadrove
3.4. Izrada, štampanje i distribucija info	Aktivnost će biti realizovana u predviđenom roku tokom 2022.g.	Ministarstvo unutrašnjih poslova	IV kvartal 2021	IV kvartal 2022	Nije realizovano		5.000 €		IOM

materijala o upućivanju i reintegraci onoj pomoći za povratnike po readmisiji		IOM								
---	--	-----	--	--	--	--	--	--	--	--

IV. PREPORUKE ZA NAREDNE FAZE SPROVOĐENJA STRATEŠKOG DOKUMENTA

Za naredni period planiranja politika u oblasti migracija i readmisije treba posebno imati u vidu sljedeće preporuke:

Potrebno je preduzimanje aktivnosti Ministarstva unutrašnjih poslova na integraciji stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom, i to: stvoriti uslove da se blagovremeno i na adekvatan način izdaju lične i putne isprave strancima sa odobrenom međunarodnom zaštitom, obezbijediti neophodne smještajne kapacitete za ova lica, obezbijediti uslove za stručno usavršavanje, sticanje praktičnog rada i iskustva i olakšanog zapošljavanja ovih lica, sprovesti aktivnosti na otklanjanju zakonskih i administrativnih prepreka u različitim oblastima koje otežavaju integraciju ovih lica, kao na primjer socijalna i dječja zaštita, obrazovanje i slično i nastaviti sa daljom realizacijom već planiranih aktivnosti.

Potrebno je preduzimanje aktivnosti Ministarstva unutrašnjih poslova na reintegraciji povratnika po readmisiji, i to: unaprijediti pružanje podrške povratnicima prilikom prihvata i u saradnji sa lokalnim timovima i nadležnim institucijama, nastaviti sa obukama članova lokalnih timova za pružanje podrške u reintegraciji povratnika po readmisiji u skladu sa integrisanim pristupom reintegraciji, obilaziti timove u jedinicama lokalne samouprave zaduženih za reintegraciju povratnika po readmisiji i obezbijediti prevoz povratnika po readmisiji od graničnog prelaza do mjesta boravka u slučaju kad je to neophodno.

Takođe kroz započete aktivnosti u 2021. godini vezano za inspekcijski nadzor boravka i zapošljavanja stranaca, koje zajednički rade inspekcija rada, Uprava prihoda i carina i Uprava policije treba nastaviti i u 2022. godini, ali da ta saradnja bude od strane pretpostavljenih starešina organa planska i organizovana na način da se postigne što bolja efikasnost i cilj kontrole naročito u toku ljetnje turističke sezone, i da se pojednostavi procedura dobijanja dozvola za rad.

Potrebno je da nadležni organi nastave aktivnosti na definisanju koordinacionog tijela i izmjenu Operativnog tima kako bi se svako iz svoje nadležnosti uključio i pristupio usaglašavanju i konačno izmjeni Plana djelovanja u slučaju masovnog priliva izbjeglica i migranata.

U što skorije vrijeme organizovati sastanak radne grupe koja je formirana kako bi se donijele procedure za utvrđivanje starosti maloljetnika bez pratnje u roku koji je predviđen za IV kvartal 2022.godine.

Da se kontaktiraju donatori na obezbjeđenju finansijskih sredstava za realizaciju aktivnosti koja se odnosi na uspostavljanje elektronskog sistema identifikacije i registracije migranata.

Da se omogući predstavnicima NVO sektora da uzmu učešće prilikom izrade zakonodavne analize koja bi prethodila usvajanju Standardnih operativnih procedura koje će definisati postupke za spajanje porodice i odgovornosti relevantnih aktera, kako bi dali svoj doprinos prilikom realizacije ovih mjera.

Potrebno je preduzimanje aktivnosti Ministarstva unutrašnjih poslova na konačnom rješavanju pravnog statusa raseljenih i interno raseljenih lica koja su podnijela zahtjeve za odobrenje privremenog boravka do tri godine i stalnog boravka, zaključno sa 31.12.2014. godine i čiji su zahtjevi i dalje u postupku rješavanja kod Ministarstva unutrašnjih poslova. U tom smislu treba nastaviti saradnju sa nadležnim organima država okruženja i kontinuirano vršiti identifikovanje i pružanje podrške ranjivim licima kojima nedostaju lični dokumenti, pokretati administrativne i sudske postupke za registraciju u Crnoj Gori ili u zemljama porijekla. Isto tako, treba pružiti pomoć za dobrovoljni i stalni povratak, sa posebnim naglaskom na Kosovo, kao i nastaviti sa rješavanjem stambenih potreba za interno raseljena lica (IRL), kroz odabir korisnika, izvođenje građevinskih radova i izgradnju kuća.

Treba nastaviti aktivnosti sa ciljem prevencije rizika od apatridije u Crnoj Gori kroz pružanje pomoći djeci koja nijesu upisana u matični registar rođenih zbog napuštanja od strane roditelja ili kojima roditelji nemaju lična dokumenta, pružanje pomoći licima koja se nalaze u postupku za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva i podizanje svijesti i informisanosti o upisu u matične registre, posebno novorođene djece.

Da Ministarstvo unutrašnjih poslova kontinuirano inicira vođenje pregovora u cilju usaglašavanja i potpisivanja protokola o readmisiji sa ostalim državama članicama EU sa kojima Crna Gora nema potpisane protokole. Takođe, potrebno je nastaviti procedure u vezi zaključivanja sporazuma o readmisiji sa trećim državama, prije svega sa Ruskom Federacijom (tekst sporazuma je potpuno usaglašen), zatim sa Ukrajinom i Islandom (pokrenut je postupak elektronskog usaglašavanja), Jermenijom kao i sa državama/glavnim izvorima neregularnih migranata, kao što su Pakistan, Irak, Iran, Maroko i Alžir. Isto tako, potrebno je redovno iniciranje i održavanje sastanaka Zajedničkih odbora za praćenje implementacije Sporazuma sa readmisiji sa EU, BIH, Hrvatskom, Srbijom, Albanijom i Kosovom.

Da Ministarstvo unutrašnjih poslova/Uprava policije unaprijede standardne operative procedure za sprovođenje povratka u smislu preduzimanja mjera kojima se obezbjeđuje i ohrabruje visok stepen dobrovoljnog povratka, programom podrške dobrovoljnog povratka, uključujući korišćenje i uključivanje korišćenja sredstava EU, te s tim u vezi potrebno je u 2022. Godini potpisati Memorandum o saradnji između Ministarstva unutrašnjih poslova i Međunarodne organizacije za migracije (IOM) u vezi dobrovoljnog povratka i reintegracije. Uprkos administrativnim barijerama, treba definisati proaktivniju politiku dobrovoljnog povratka i dodijeliti potrebna sredstva za ublažavanje migracionog pritiska, što je i konstatovano u izvještaju EK.